

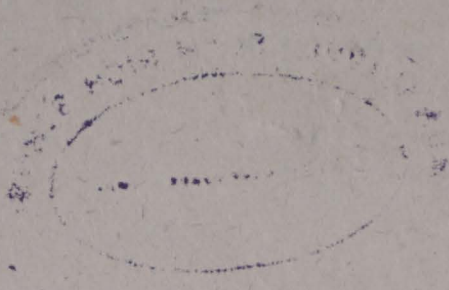
MUNAVIRUL ISLAM HIGH SCHOOL
Date .....
ERNAKULAM.

ചോലശാഹിതു ഗ്രന്ഥാവലി

ഗുരു നാനാക്
(ജീവിത കഥ)

സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എഡ്യൂക്കേഷൻ കേരളം 1971

ബാലസാഹിത്യ ഗ്രന്ഥാവലി

ഗുരു നാനാക്

ജീവിതകഥ

1971—1972

സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എഡ്യൂക്കേഷൻ
തിരുവനന്തപുരം.

தமிழ்நாடு சட்டமன்றப் பேரவை

உதவித் துணை

பதிப்பகம்

1971-1972

தமிழ்நாடு சட்டமன்றப் பேரவை

தமிழ்நாடு சட்டமன்றப் பேரவை

ആമുഖം

1971 ജൂൺ—ജൂലായ് മാസങ്ങളിൽ സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എഡ്യൂക്കേഷനിൽ വച്ച് ഒരു ബാലസാഹിത്യരചനാലയം സംഘടിപ്പിച്ചു. സാഹിത്യകാരന്മാരായ പതിനേഴു അദ്ധ്യാപകർ അതിൽ പങ്കുകൊണ്ടിരുന്നു. അവരുടെ ശ്രമഫലമായി രൂപംകൊണ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങളാണ് ഇവിടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്.

പ്രൈമറി വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുവേണ്ടി രചിച്ചവയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു വായനയിലുള്ള ശീലവും താൽപര്യവും വളർത്തുവാൻ ഈ കൃതികൾ ഉപകരിക്കുമെന്നു പ്രത്യാശിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർ

സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എഡ്യൂക്കേഷൻ

1971-1972 ലെ

പുസ്തക രചനാലയത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടവർ

1. ശ്രീ. വി. കെ. ബാലചന്ദ്രൻ
2. ,, മണിയൂർ ഇ. ബാലൻ
3. ,, എൻ. ഭാസ്കരപിള്ള
4. ,, സി.എൻ. ഗംഗാധരൻ നായർ
5. ,, പി. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ നായർ
6. ,, ജെയിംസ് മണിമല
7. ,, ജോസഫ് കുറവിലങ്ങാട്
8. ,, എൻ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി
9. ,, കെ. കൃഷ്ണൻ നായർ
10. ,, വി. പി. കുഞ്ഞിരാമപ്പൊതുവാൾ
11. ,, കുര്യൻ വേമ്പനി
12. ,, എ. നാരായണൻ എംപ്രാന്തിരി
13. ,, കെ. വി. രാമനാഥൻ
14. ,, സി. കെ. ശ്രീവത്സൻ
15. ,, കെ. സുകുമാരൻനായർ
16. ,, എൻ. വാസുദേവൻ നമ്പ്യാതിരി
17. ,, കെ. വേലായുധൻ

ഉള്ളടക്കം

1.	അതുതസിദ്ധിയുള്ള ബാലൻ	1
2.	ഉപനയനം	5
3.	ലാഭക്കച്ചവടം	7
4.	ഗാനവും വീണയും	10
5.	അപ്പത്തിൽ രക്തത്തുള്ളികൾ	15
6.	കൊള്ളക്കാരോടുകൂടി	18
7.	അനാചാരങ്ങളെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു	21
8.	ചില സന്യാസിമാരുടെ തട്ടിപ്പുകൾ	24
9.	ചെങ്കുത്താന്റെ പരീക്ഷ	27
10.	അമ്മയെ കാണാൻ	29
11.	സിലോണിലേയ്ക്ക്	32
12.	കഴുതപ്പറത്തേറിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ	35
13.	കല്ലിൽ പതിഞ്ഞ കൈപ്പത്തി	37
14.	മെക്കായിലേയ്ക്ക് ഒരു തീർത്ഥയാത്ര	41
15.	തടങ്കൽപ്പാളയത്തിൽ	43
16.	ഒരു പണത്തിന് സത്യവും ഒരു പണത്തിന് അസത്യവും	46
17.	ആശ്രമത്തിൽ	49
18.	പിൻഗാമിയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ്	51
19.	മഹാസമാധി	53
20.	സിഖ് മതം	55

உள்ளகம்

1	சுருதி நாயகர்	1
2	சுருதி நாயகர்	2
3	சுருதி நாயகர்	3
4	சுருதி நாயகர்	4
5	சுருதி நாயகர்	5
6	சுருதி நாயகர்	6
7	சுருதி நாயகர்	7
8	சுருதி நாயகர்	8
9	சுருதி நாயகர்	9
10	சுருதி நாயகர்	10
11	சுருதி நாயகர்	11
12	சுருதி நாயகர்	12
13	சுருதி நாயகர்	13
14	சுருதி நாயகர்	14
15	சுருதி நாயகர்	15
16	சுருதி நாயகர்	16
17	சுருதி நாயகர்	17
18	சுருதி நாயகர்	18
19	சுருதி நாயகர்	19
20	சுருதி நாயகர்	20
21	சுருதி நாயகர்	21
22	சுருதி நாயகர்	22
23	சுருதி நாயகர்	23
24	சுருதி நாயகர்	24
25	சுருதி நாயகர்	25
26	சுருதி நாயகர்	26
27	சுருதி நாயகர்	27
28	சுருதி நாயகர்	28
29	சுருதி நாயகர்	29
30	சுருதி நாயகர்	30

ഗുരു നാനാക്

1

അതുതസിദ്ധിയുള്ള ബാലൻ

റാവി നദി പഞ്ചാബിന്റെ വിരിമാറിലൂടെ പതഞ്ഞൊഴുകുന്നു. ഇരുവശവും വിശാലങ്ങളായ വയലുകളാണ്; കതിരണിയാൻ കാത്തിരിക്കുന്ന ഗോതമ്പു ചെടികൾ നിറഞ്ഞ വയലുകൾ. അലാപിക്കുന്ന കർഷകരുടെ ഉള്ളു കളിർപ്പിക്കുന്ന കാഴ്ച!

ഇശ്വരഭക്തനായ ഒരു ബാലൻ കാലികളെ മേച്ചു അവിടെ വന്നു. അവൻ ഒരു ആലിന്റെ തണലിൽ എന്തോ ഓർത്തു ഇരുപ്പായി. കാലികൾ വയലിൽ കടന്ന് ഗോതമ്പു തിന്നു. ഇടയച്ചെറുക്കൻ അതറിഞ്ഞില്ല.

കൃഷിക്കാരൻ ഓടിച്ചെന്നു, ഗ്രാമത്തലവനായ റായ് ബുലറിനോടു പരാതി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ആ ബാലനെ വിളിച്ചു വരുത്തി ചോദിച്ചു.

“നിന്റെ കാലികൾ ഇതൊക്കെയുടെ വിള നശിപ്പിച്ചു. നീ എന്തു ചെയ്യുകയായിരുന്നു?”

“കാലികൾ വിള തിന്നിട്ടില്ല.”

“നീ കളവു പറയുകയാണ്.”

“ഒരിക്കലുമല്ല” ബാലൻ പറഞ്ഞു.

“എന്റെ വയലിൽ വിള ഒന്നും ശേഷിച്ചിട്ടില്ല, ബാബുജി! കതിരവരാരായ ഗോതമ്പായിരുന്നു. എല്ലാം കാലികൾ തിന്നു

തീർത്തു. അതു കണ്ടിട്ടാണ് ഞാൻ ഓടി വന്നത്. കൃഷിക്കാരൻ പിന്നെയും പറഞ്ഞു.

“നമുക്കൊന്നു പോയി നോക്കാം” റായ് ബുലർ ഇരുവരെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് വയലിലേയ്ക്കു നടന്നു. കുറെപ്പേർ അവരുടെ പിന്നാലെ കൂടി. അവിടെച്ചെന്നപ്പോൾ വിളയൊന്നും നശിച്ചിട്ടുള്ളതായി കണ്ടില്ല. ഗോതമ്പു ചെടികൾ തഴച്ചു വളർന്നു നില്ക്കുന്നു!

ഇതെന്തൊരു മറിമായം! എല്ലാം നശിച്ചതു കണ്ടിട്ടാണ് കൃഷിക്കാരൻ ഓടിച്ചെന്നു പരാതി പറഞ്ഞത്. ഒരുത്തരും നടന്നിരിക്കുന്നു. എല്ലാവർക്കും സന്തോഷമായി. ഇടയച്ചെറുക്കൻ ഗ്രാമത്തിൽ അത്തരം പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു! അവൻ അത്തരം ചെയ്യാനുള്ള കഴിവുണ്ടെന്ന് അവിടെ കൂടിയിരുന്നവരെല്ലാം സമ്മതിച്ചു. ഇന്ന് ലോകം മുഴുവൻ അറിയപ്പെടുന്ന സിഖ് മതത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ ഗുരുനാനാക്കായിരുന്നു ആ ബാലൻ.

താൽവണ്ഡി എന്ന ഗ്രാമത്തിലാണ് ഗുരുനാനാക് ജനിച്ചത്. 1469- ലായിരുന്നു ജനനം. നാനാക്കിന്റെ ജനനസമയത്തുതന്നെ പല അത്തുതങ്ങളും ഉണ്ടായതായി ജനങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. ജനിച്ച ഉടൻ തന്നെ അദ്ദേഹം മുതിർന്ന ഒരാളെപ്പോലെ ചിരിച്ചുവത്രേ. ആ സമയത്തു ചില ഭക്തന്മാർ സ്വർഗ്ഗീയ സംഗീതം കേട്ടതായി പറയപ്പെടുന്നു. ഹരദയാൽ എന്ന കുടുംബജ്യോത്സ്യൻ ശിശുവിനെ കണ്ടുടൻ കൈകൂപ്പി വണങ്ങി. ആ ശിശു രാജാവായി വാഴുമെന്നും ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും ഒരുപോലെ അദ്ദേഹത്തെ ആദരിക്കുമെന്നും ഹരദയാൽ പ്രവചിച്ചു.

ഒരു ഗവൺമെൻറുദ്യോഗസ്ഥനായ കാള ആയിരുന്നു നാനാക്കിന്റെ അച്ഛൻ. അമ്മയുടെ പേര് തൃപ്ത എന്നായിരുന്നു. മാതാപിതാക്കൾ മകനെ “നാനാക്” എന്നു വിളിച്ചു. “ഗുരു” എന്ന സ്ഥാനപ്പേരു ലഭിച്ചത് പിന്നീടാണ്. ഗുരുനാനാക്കിന്റെ

ജന്മസ്ഥലമായ താൽവണ്ഡി. “നാൻകാനാ സാഹിബ്” എന്ന പേരിലാണ് ഇന്നറിയപ്പെടുന്നത്. പാകിസ്ഥാനിലെ ലാഹോറിലെ സമീപമാണ് ഈ പ്രദേശം.

മറ്റു കുട്ടികളെപ്പോലെ കളിച്ചുനടക്കുന്ന സ്വഭാവം നാനാക്കിനിലായിരുന്നു. അവൻ വളരെ ശാന്തശീലനും ചിന്താലീനനുമായി കാണപ്പെട്ടു. മറ്റുള്ളവരെ സന്തോഷിപ്പിക്കാൻ പ്രത്യേക കഴിവ് ആ കുട്ടിക്കുണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാവരും നാനാക്കിനെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു.

വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ നാനാക് സ്കൂളിൽ ചേർന്നു. അവന്റെ പഠനത്തിലുള്ള സാമർത്ഥ്യം അദ്ധ്യാപകനെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. സത്തുഷനായ അദ്ധ്യാപകൻ കൂടുതൽ കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ നാനാക്കിന് പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. ഇക്കാലത്തുതന്നെ നാനാക് ഭക്തിഗാനങ്ങൾ രചിച്ചു തുടങ്ങി.

നാനാക്കിന്റെ ബാല്യകാല കവിതകളും പിළക്കാല കവിതകളും സമാഹരിച്ച് പുസ്തകമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ, മറ്റു പല സിഖ് ഭക്തന്മാരുടെ കവിതകളും നാനാക്കിന്റെ കവിതകളോടു ചേർത്ത് പ്രസിദ്ധീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടു. ഈ മഹാഗ്രന്ഥത്തെ “ഗ്രന്ഥ സാഹിബ്” എന്നു പറയുന്നു. ഇതാണ് സിഖുകാരുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട മതഗ്രന്ഥം.

മറ്റു വിദ്യാർത്ഥികളേക്കാൾ വളരെ വേഗത്തിൽ നാനാക് പാഠങ്ങൾ പഠിച്ചു തീർത്തു. കൂടുതലൊന്നും ആ ഗ്രാമവിദ്യാലയത്തിൽ നിന്ന് അവനു പഠിക്കാനില്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ നാനാക്കിന് വിദ്യാലയം വിടേണ്ടിവന്നു. പിന്നീട് ഒരു മുസ്ലീം അദ്ധ്യാപകൻ അറബി, ഫാർസി എന്നീ ഭാഷകൾ അവനെ പഠിപ്പിച്ചു.

അധികസമയം സ്കൂളിൽ ചെലവഴിക്കാൻ അവൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. അടുത്തുള്ള കാടുകളിൽ തപസ്സുചെയ്തിരുന്ന ഭക്തന്മാരെ

അവൻ സന്ദർശിച്ചു. അവരിൽ നിന്ന് വിവിധ മതങ്ങളെപ്പറ്റി പഠിച്ചു. ഒഴിവു സമയങ്ങളിൽ ആ ബാലൻ ധ്യാനത്തിൽ മുഴുകിയിരുന്നു. മകൻ ഈ ലോകത്തിൽ വലിയവനാകണമെന്നാഗ്രഹിച്ചു. പിതാവിന് അവന്റെ ഈ സ്വഭാവം തീരെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല.

നാനാക് വീണ്ടും വിദ്യാലയത്തിൽ ചേർന്നു പഠിച്ചു. ഉന്നത ബിരുദം നേടണമെന്ന് അച്ഛൻ ഉപദേശിച്ചു. മകനും തന്നെപ്പോലെ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിത്തീരണമെന്നാണ് പിതാവ് ആഗ്രഹിച്ചത്. പക്ഷേ, മകൻ അതിനു തയ്യാറാകുന്ന ലക്ഷണമല്ല കണ്ടത്.

ജീവിതത്തിന് ഉപകരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും തൊഴിലിൽ മകനെ ഏർപ്പെടുത്തണമെന്നായിരുന്നു പിതാവിന്റെ ചിന്ത. അതിനു വേണ്ടി അവനെ കാലിമേയ്ക്കാൻ അയച്ചുനോക്കി. പക്ഷേ, അവൻ അങ്ങു വീണ്ടും ധ്യാനത്തിൽ മുഴുകിയിരുന്നു. കന്നുകാലികൾ കർഷകരുടെ വിള നശിപ്പിച്ചു. അവർ കൂടേക്കൂടെ പരാതികളുമായി കാളുവിന്റെ അടുക്കൽ വന്നു.

ഉപനയനം

നാനാക്കിന് ഒൻപതു വയസ്സായപ്പോൾ ഉപനയനം (പൂണൽ കല്ല്യാണം) നടത്താൻ കാളു നിശ്ചയിച്ചു. ആ ചടങ്ങുകഴിയുമ്പോൾ അവൻ കൂടുതൽ വിവേകമുള്ളവനായിത്തീരുമെന്ന് കാളുവിന് തോന്നി. അദ്ദേഹം ജ്യോത്സ്യനെ വരുത്തി. ജ്യോത്സ്യൻ ഉപനയനത്തിനുള്ള മുഹൂർത്തം നിശ്ചയിച്ചു.

നാട്ടുനടപ്പനുസരിച്ച് കാളു ബന്ധുക്കളെയെല്ലാം വിളിച്ചു വരുത്തി. ഗംഭീരമായ സഭ്യയുമൊരുക്കി. മുഹൂർത്തമായി. പുരോഹിതൻ വന്നു. നാനാക്കിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവന്നു. ഉപനയനകർമ്മം ആരംഭിച്ചു. അപ്പോൾ നാനാക് ചോദിച്ചു.

“നിങ്ങളെന്താണു ചെയ്യാൻ പോകുന്നത്?”

“ഞാൻ നിന്നെ പൂണൽ ധരിപ്പിക്കുകയാണ്”
പുരോഹിതൻ പറഞ്ഞു.

“ഈ നൂൽ എന്റെ ആത്മാവിന് യാതൊരു ഗുണവും ചെയ്യുകയില്ല. “നാനാക് പറഞ്ഞു.” ഈ നൂലിൽ അഴുക്കുപറയും അതു പൊട്ടിപ്പോയെന്നു വരും. എങ്ങനെയെങ്കിലും അതു നഷ്ടപ്പെടും. മാത്രമല്ല, ഇതു ധരിക്കുന്ന പലരേയും എനിക്കറിയാം. കള്ളം പറയുവാനും കളവു ചെയ്യാനും അക്രമങ്ങൾ നടത്താനും അവർക്കു മടിയില്ല.”

ആ സംസാരം പുരോഹിതനെ ചൊടിപ്പിച്ചു. ഗൗരവസ്വരത്തിൽ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു.

“നമ്മുടെ പുരാതനമായ ആചാരത്തെ നീ ചോദ്യം ചെയ്യുകയാണോ?”

ഒട്ടം കൂസലില്ലാതെ നാനാക് മറുപടി കൊടുത്തു.

“പുരോഹിതന്മാരുടെ അറിവില്ലായ്മയെയാണ് ഞാൻ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നത്. ആളുകൾ പുരോഹിതന്മാരെ ആദരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, അവർ ആളുകളെ വഴി തെറ്റിക്കുന്നു.”

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ പുരോഹിതന്റെ മുഖം കറുത്തിരുന്നു. കണ്ണുകൾ ചുവന്നു. അമർഷത്തോടെ അദ്ദേഹം ആ വീട്ടിൽ നിന്നിറങ്ങിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. പ്രായമായവർ നാനാക്കിനെ കുറ്റപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു് പിരിഞ്ഞുപോയി.

മാതാപിതാക്കൾക്കു പരിഭ്രമമായി. തങ്ങളുടെ മകൻ പുരോഹിതനെ അവമാനിച്ചു വിട്ടിരിക്കുന്നു! ഇനി എന്താണ് സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നത്? പുരോഹിതന്റെ ശാപം കുടുംബത്തിന്റെ മേൽ ഉണ്ടാകാതിരിക്കുമോ? എന്തു ചെയ്യേണ്ട എന്നറിയാതെ അവർ കഴങ്ങി.

മകന്റെ ഈ ധിക്കാരം പൊറുക്കാൻ അച്ഛൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കേവലം ബാലനായ മകൻ തന്നെ അവമാനിച്ചിരിക്കുന്നു! മകനെ നന്നാക്കാൻ അദ്ദേഹം ഒരു വഴി കണ്ടുപിടിച്ചു- അവനെക്കൊണ്ടു വിവാഹം കഴിപ്പിക്കുക.

പതിന്നാലാമത്തെ വയസ്സിൽ നാനാക്കിനെക്കൊണ്ടു് സുലഖനി എന്ന പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹം കഴിപ്പിച്ചു. ഇതോടെ അവൻ കുടുംബകാര്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുമെന്നു് അച്ഛൻ കരുതി. പക്ഷേ, നാനാക്കിന്റെ മനസ്സിൽ മാറ്റം വരുത്താൻ വിവാഹം ഉപകരിച്ചില്ല. ഈശ്വരചിന്തയിൽ കഴിയാനാണു് അദ്ദേഹം കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെട്ടതു്.

നാനാക്കിനു് ശ്രീ ചന്ദു എന്നും ലക്ഷ്മീദാസ് എന്നും രണ്ടു കുട്ടികൾ ജനിച്ചു. മുത്തച്ഛനു് ആശ്വാസമായി. പക്ഷേ, ആ ആശ്വാസം അധികകാലം നീണ്ടു നിന്നില്ല.

ലാഭക്കച്ചവടം

ഒരു കച്ചവടം തുടങ്ങാൻ അച്ഛൻ നാനാക്കിനെ ഉപദേശിച്ചു. സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുവേണ്ട പണവും കൊടുത്തു അവനെ ചന്തയിലേയ്ക്കയച്ചു. ഒരു വേലക്കാരനും കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. രണ്ടുപേരും കൂടി ചന്തയിലേയ്ക്കുപോകുമ്പോൾ കുറെ സന്യാസിമാരെക്കണ്ടു.

“നിങ്ങളെവിടെപ്പോകുന്നു?” നാനാക് ചോദിച്ചു.

“മകനേ, ഞങ്ങൾ ലോകം ഉപേക്ഷിച്ചവരാണ്. യാത്രയ്ക്ക് പ്രത്യേക ലക്ഷ്യമില്ല. ഞങ്ങളുടെ കയ്യിൽ പണമൊന്നുമില്ല. മറ്റുള്ളവർ എന്തെങ്കിലും തരുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞങ്ങൾ ജീവിക്കുന്നത്.” സന്യാസിമാർ പറഞ്ഞു. അവർ തുടർന്നു. “നിന്റെ കയ്യിൽ എന്തെങ്കിലും ഭക്ഷണമുണ്ടോ? ഞങ്ങൾക്കു വല്ലാത്ത വിശപ്പുണ്ട്.” നാനാക് തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പണം അവരുടെ നേക്കു നീട്ടി.

“ഞങ്ങൾക്കു പണം വേണ്ട. അതു കൊടുത്തു ഭക്ഷണം വാങ്ങിത്തരൂ.” സന്യാസിമാർ പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടപ്പോൾ നാനാക്, അടുത്തു കണ്ട കടയിൽ കയറി കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പണമത്രയും കൊടുത്തു ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ വാങ്ങി സന്യാസിമാർക്കു കൊടുത്തു.

വെറും കൈയോടെ നാനാക് വീട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു. വീടുത്തുറപ്പോൾ അവൻ വല്ലാത്ത ഒരാശങ്ക. അച്ഛൻ എന്തു പറയും? അവൻ വീട്ടിൽ കയറിയില്ല. വെളിയിൽ ഒരു മരച്ചുവട്ടിലിരുന്നു. വേലക്കാരൻ ചെന്ന് സംഭവിച്ചതെല്ലാം കാഴ്ചവിനോദം പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടയടൻ അദ്ദേഹം വല്ലാത്ത കോപിച്ചു. താൻ കൊടുത്ത

യച്ച പണം കൊണ്ട് എന്തു ചെയ്തെന്നു ചോദിക്കാൻ അദ്ദേഹം മകന്റെ അടുത്തേയ്ക്ക് ഓടി. കോപംകൊണ്ടു തുള്ളുന്ന അച്ഛനോട് നാനാക് പറഞ്ഞു.

“ലാഭക്കുച്ചവടം ചെയ്യണമെന്നല്ലേ അച്ഛൻ പറഞ്ഞത്? വിശക്കുന്നവർക്ക് ആഹാരം നൽകിയതുമൂലം വലിയ ആദായം ഞാൻ സമ്പാദിച്ചു കഴിഞ്ഞു.”

അസാധാരണവും ധിക്കാരപൂർണ്ണവുമായ ഈ മറുപടി കേട്ട് അച്ഛൻ തന്റെ കോപമടങ്ങുവോളം മകനെ തല്ലി.

മകനെ ശിക്ഷിച്ചിട്ടു കാര്യമില്ല. ഗുണഭോഷിച്ചിട്ട് പ്രയോജനവും കാണുന്നില്ല. എങ്കിലും ആ അച്ഛൻ നിരാശനായില്ല. കൃഷിചെയ്യാൻ നാനാക്കിനെ കാഴ്ച ഉപദേശിച്ചു. താൻ മറെറൊരു കൃഷിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് നാനാക് പറഞ്ഞു. നാനാക് കൃഷിചെയ്യുന്ന നിലമേതാണെന്നായി അച്ഛന്റെ ചോദ്യം. നാനാക് മറുപടി നൽകി:

“എന്റെ ശരീരമാകുന്നു നിലം. ഈശ്വരസ്വരൂപമാണ് വിത്തു്. എന്നിക്കും എന്റെ കുടുംബത്തിനും മാത്രമല്ല, ഈ ലോകത്തിനു മുഴുവൻ ആവശ്യമുള്ളത്ര എന്റെ നിലത്തിൽ ഞാൻ വിളയിക്കും അച്ഛാ!”

ഈ മറുപടി കാഴ്ചവിനെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

“മകനേ, നീ കാണുന്നതുപോലെ ഈശ്വരനെ ഞാൻ കാണുന്നില്ല. നീ ഭ്രാന്തനും ആർപ്പാറില്ലാത്തവനും ആണെന്ന സംസാരം ഈ പരിസരങ്ങളിലെല്ലാം പരന്നിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് നിന്റെ മുൻഗാമികളുടെ തൊഴിൽ തന്നെയും സ്വീകരിക്കുക. ജോലിചെയ്യാതെ ആരെങ്കിലും ജീവിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഞങ്ങളെ നീ അവമാനിക്കരുത്.” എന്നിട്ടും, കൃഷിചെയ്യാമെന്ന് നാനാക് സമ്മതിച്ചില്ല.

കാളി നിരാശനായി നില്ക്കുമ്പോഴാണ് നാനാക്കിന്റെ അമ്മ വന്നത്. വാത്സല്യത്തോടുകൂടി മകനെ തലോടിക്കൊണ്ടു്, അച്ഛന്റെ ഉപദേശം സ്വീകരിക്കാൻ അമ്മ കണ്ണീരൊടെ മകനോടു യാചിച്ചു.

“നീ നിന്നിൽത്തന്നെ മുഴുകിയിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് നിനക്കു ബോധം നശിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു് ആളുകൾ പറയുന്നു. അവർ നിന്നേയും ഞങ്ങളേയും പറ്റി മോശമായി സംസാരിക്കുന്നു. എന്റെ പൊന്നു കുഞ്ഞേ, നമ്മളെപ്പറ്റി ആളുകൾ നല്ലതു പറയണമെന്നാണു് എന്റെ ആഗ്രഹം.”

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ നാനാക്കു് അമ്മയെ വണങ്ങിയതല്ലാതെ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.

നാനാക്കിനെ നന്നാക്കാൻ സാധ്യമല്ലെന്നു് എല്ലാവർക്കും ബോധ്യമായി. രോഗത്തിന്റെ ലക്ഷണമായി ഈ പ്രകൃതത്തെ അവർ വ്യാഖ്യാനിച്ചു. കുടുംബത്തിലെ മുതിർന്നവരുടെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചു് കാളി വൈദ്യനെ വരുത്തി. അയാൾ നാനാക്കിന്റെ നാഡി പരിശോധിച്ചു. അപ്പോൾ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് നാനാക്കു് പറഞ്ഞു. “വൈദ്യരേ, എന്റെ നാഡി പരിശോധിക്കണമെന്നില്ല. എന്റെ രോഗം ശരീരത്തിലല്ല; ആത്മാവിലാണു്.” അതുകേൾക്കത്തോടെ വൈദ്യൻ ചോദിച്ചു. “ആത്മാവിൽ രോഗമുണ്ടാകാൻ കാരണം?”

“സുഖങ്ങൾ. സുഖങ്ങളാണു് ആത്മാവിന്റെ രോഗം. വേദന അനുഭവിച്ചാൽ മാത്രമേ ആ രോഗം മാറൂ.” താണു വണങ്ങിക്കൊണ്ടു് വൈദ്യൻ പറഞ്ഞു. “ഗുരോ, അങ്ങയുടെ രോഗശാന്തി, അങ്ങയിൽ മാത്രമാണു്.” ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ടു് വൈദ്യൻ അവിടെ നിന്നുപോയി.

അച്ഛനും അമ്മയും അവസാനമായി മകനോടു് ഇപ്രകാരം അപേക്ഷിച്ചു. “ഞങ്ങളുടെ ആഗ്രഹങ്ങൾക്കു് നീ വഴങ്ങുക.

യില്ലേ? നിന്നെപ്പോറ്റി വളർത്തിയവരോട് നിനക്ക് അശേഷം സ്നേഹമില്ലേ?”

“അപ്പനാരെന്നോ അമ്മയാരെന്നോ എവിടെ നിന്ന് വന്നുവെന്നോ എനിക്കറിവില്ല.” ഇതായിരുന്നു നാനാക്കിന്റെ മറുപടി. മകനിൽ മാറ്റം വരുന്ന യാതൊരു ലക്ഷണവും അവർ കണ്ടില്ല.

4

ശാനവും വീണയും

നാനാക്കിന്റെ ചുരുപാടുകൾക്ക് മാറ്റം വരുത്താൻ മാതാപിതാക്കളും മറ്റു ബന്ധുക്കളും നിശ്ചയിച്ചു. മറെറവിടെയെങ്കിലും അവൻ മാറിത്താമസിച്ചാൽ അവന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ പരിവർത്തനമുണ്ടാകുമെന്നാണ് അവർ വിചാരിച്ചത്.

നാനാക്കിന്റെ സഹോദരി നാനാകിയെ വിവാഹം കഴിച്ച് ഉറന്ന ജയരാമൻ സുൽത്താൻപൂരിലായിരുന്നു താമസം. അവിടുത്തെ നവാബിന്റെ കലവറ സൂക്ഷിക്കുക എന്ന ജോലിയായിരുന്നു ജയരാമനുണ്ടായിരുന്നതും. സഹോദരിയോടൊത്തു താമസിക്കാൻ നാനാക്കിനെ സുൽത്താൻ പൂരിലേയ്ക്കയ്ക്കാൻ അപ്പനമ്മമാർ നിശ്ചയിച്ചു.

അതറിഞ്ഞപ്പോൾ നാനാക്കിന്റെ ഭായ് കഠിനമായി ദുഃഖിച്ചു. അവൾ കരഞ്ഞുകൊണ്ട് ഭർത്താവിനോടു പറഞ്ഞു. “എന്നെ കൂടെ കൊണ്ടുപോകൂ. ഭൂരെ പോയ്ക്കുഴിഞ്ഞാൽ അങ്ങ് എന്നെ ഓർമ്മിക്കുമോ? ഇവിടെത്തന്നെ എന്നെപ്പോറ്റി അങ്ങ് കായ്

മായി ശ്രദ്ധിക്കാറില്ല. അവിടെച്ചെന്നാൽ എന്നെ മറന്നെന്നും വരും.”

ചിരിച്ചു കൊണ്ട് ഭർത്താവു പറഞ്ഞു.

“അവിടെ താമസിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ നിന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാം. അല്ലാത്തപക്ഷം, ഞാൻ തിരിച്ചു വരുന്നതുവരെ നീ ഇവിടെ കഴിയണം. ദൈവം നിന്നെ കാത്തുകൊള്ളും.”

കുറുപ്പു തുടച്ചുകൊണ്ട് അവൾ രണ്ടു കുട്ടികളേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തുകൊണ്ടുചെന്നു നിറുത്തി. നാനാക് മക്കളെ മാറോടുചേർത്ത് അനുഗ്രഹിച്ചു. എന്നിട്ട് അപ്പൂർണ്ണരയും അമ്മയുടേയും പാദങ്ങളിൽ വണങ്ങി അവരോടു യാത്ര ചോദിച്ചു. ലോകമയ്ക്കായനുസരിച്ച് ജീവിക്കാൻ തന്നെ നാനാക് നിശ്ചയിച്ചു എന്ന് മാതാപിതാക്കളും ഭാര്യയും വിചാരിച്ചു. അവരുടെ സന്തോഷത്തിന് അതിരില്ലായിരുന്നു.

സുൽത്താൻപൂരിലെത്തിയ നാനാക്കിനെ ജയരാമൻ നവാബിന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുചെന്നു. നവാബിന് നാനാക്കിനെ ഇഷ്ടമായി. ജോലിക്കാർക്ക് ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകുന്ന ചുമതല അദ്ദേഹം നാനാക്കിനെ ഏല്പിച്ചു. സത്യസന്ധതയോടുകൂടി നാനാക്ക് ആ ജോലി ചെയ്തു. നവാബ് അദ്ദേഹത്തെ പ്രശംസിച്ചു.

ജോലിക്കിടയിൽപ്പോലും ഈശ്വരചിന്ത നാനാക്കിന്റെ മനസ്സിൽ നിന്ന് വിട്ടുമാറിയിരുന്നില്ല. സമയം കിട്ടുമ്പോഴൊക്കെ അദ്ദേഹം ധ്യാനിച്ചിരിക്കും.

സുൽത്താൻപൂരിലെ ജീവിതരീതികൾ നാനാക് മനസ്സിലാക്കി. അത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിനെ വേദനിപ്പിച്ചു. അക്കാലത്ത് ജാതിചിന്ത വളരെക്കൂടുതലായിരുന്നു. ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരോടു വളരെ മോശമായിട്ടാണ് പെരുമാറിയിരുന്നത്.

രുന്നതു്. പണക്കാർ പാവപ്പെട്ടവരെ പലവിധത്തിൽ ദ്രോഹിച്ചിരുന്നു. ഇതിനൊക്കെ ഒരുറ്റി വരുത്താൻ നാനാക് അനുഗ്രഹിച്ചു.

സൽത്താൻപൂരിൽ നാനാക്കിനു് ഒരാളെ സ്നേഹിതനായിരുന്നു— മർദാന എന്ന മസൽമാൻ. മർദാന മധുരമായി വീണുവായിക്കും. നാനാക് അതു കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും. ഇരുവരും ഒരുമിച്ചായിരുന്നു താമസം.

എല്ലാദിവസവും വൈകുന്നേരം വിജനമായ പുൽപ്രദേശത്തു് അവർ ചെന്നിരിക്കും. നാനാക് ഭക്തിഗാനങ്ങൾ പാടും. ആ ഗാനത്തിനൊത്തു് മർദാന വീണ വായിക്കും. നാനാക് ആ ഗാന മാധുരിയിൽ ലയിക്കും.

നാനാക് അതിരാവിലെ ഉണരും. ഉടനെ പുഴയിൽ പോയി കുളിക്കും. അതിനുശേഷമേ ദിനകൃത്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടാറുള്ളൂ. പതിവു് അതാണു്. ഒരു ദിവസം രാവിലെ കുളിക്കാൻ പോയ നാനാക് കുളികഴിഞ്ഞു് നേരെ വനത്തിലേയ്ക്കാണ് പോയതു്.

വനത്തിലിരുന്നു് നാനാക് ധ്യാനിച്ചു തുടങ്ങി. ധ്യാനത്തിൽ മുഴുകിയതുകൊണ്ടു് രാപകലുകൾ കടന്നുപോയതറിഞ്ഞില്ല. സന്തോഷവും സമാധാനവും കൊണ്ടു് ആ മനസ്സ് നിറഞ്ഞു. പെട്ടെന്ന് ഒരു അശരീരി കേട്ടു.

“നാനാക്; ഞാൻ എപ്പോഴും നിന്റെ കൂടെയുണ്ടു്. നിന്നെ ഞാൻ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. നിന്റെ നാമം സ്നേഹത്തോടെ ഉച്ചരിക്കുന്നവൻ അനുഗ്രഹീതനായിരിക്കും. എന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ നീ ജനങ്ങളെ ധരിപ്പിക്കുക. നീ ആരെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നുവോ അവരിൽ എന്റെ അനുഗ്രഹവും ഉണ്ടാകും. ഞാനാണു് നിന്റെ ദൈവം. നിന്റെ നാമം ഇനിമേൽ ഗുരുഭാവം എന്നാകട്ടെ”

നാനാക് താണുവീണു നമസ്കരിച്ചു. ധ്യാനത്തിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹം ഉണർന്നപ്പോൾ മൂന്നു ദിവസം കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

നാനാക് പുഴയിൽ വീണു മരിച്ചുപോയിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ച് ദുഃഖിച്ചു കഴിയുകയായിരുന്നു മർദാന. അദ്ദേഹം തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ മർദാനയുടെ സന്തോഷത്തിനതിരില്ലായിരുന്നു. അയാൾ നാനാക്കിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ചുംബിച്ചു. സന്തോഷാശ്രുക്കൾ കൊണ്ട് ആ നാലു കണ്ണുകളും നിറഞ്ഞുപോയി.

എന്തുപററി? എവിടെയായിരുന്നു? എന്നൊക്കെയുള്ള മർദാനയുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്കൊന്നിനും നാനാക് മറുപടി കൊടുത്തില്ല. സംസാരിക്കാൻ കഴിയാത്തവണ്ണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ് സന്തോഷം കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരുന്നു. മറുത്തവർ അദ്ദേഹത്തെ അത്ഭുതത്തോടുകൂടി നോക്കുകയും ഓരോന്നു ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഒന്നിനും മറുപടി പറഞ്ഞില്ല.

ഗുരുനാനാക് ചില തീരുമാനങ്ങളെടുത്തു കഴിഞ്ഞു. യാത്ര ഉടനെ ആരംഭിക്കണം. ദൈവത്തിന്റെ ശബ്ദം തന്നെ ഭരമേപ്പിച്ച ജോലി ചെയ്തു തീർക്കണം. പക്ഷേ, ഈ വിവരം മറ്റൊരാളെ ധരിപ്പിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞില്ല. ധ്യാനവേളയിലെ തന്റെ അനുഭവങ്ങളെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം അനുസ്മരിച്ചു.

തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന പണമെല്ലാം നാനാക്ക് പാവപ്പെട്ട വർഷ ദാനം ചെയ്തു. പണം കിട്ടിയവനും കൊടുത്തവനും മാത്രമേ ആ വിവരമറിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. മറുത്തവരുടെ പ്രീതി സമ്പാദിക്കാൻ വേണ്ടി അദ്ദേഹം യാതൊന്നും ചെയ്തിരുന്നില്ല.

ഉണ്ടായിരുന്നതെല്ലാം കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൗനവും അവസാനിച്ചു. ദീർഘ മൗനത്തിനുശേഷം ആദ്യമായി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതിങ്ങനെയാണ്.

“ലോകത്തിൽ ഫിന്ദുവോ മുസ്ലിമാനോ ഇല്ല; മനുഷ്യൻ മാത്രമേ ഉള്ളൂ.” ഇതു കേട്ടവരെല്ലാം അത്ഭുതപ്പെട്ടു. പൂണ്ണമായി

അവർക്കു മനസ്സിലായില്ല. അതുകൊണ്ട് അവർ വിശദീകരണം ആവശ്യപ്പെട്ടു. നാനാക് പറഞ്ഞു.

“നല്ല ഒരു ഫിന്റുവോ നല്ല മുസൽമാനോ ആയിരിക്കുക എന്നത് വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. മനുഷ്യൻ സ്വാർത്ഥതയില്ലാത്തവനും എളിമയുള്ളവനായിരിക്കണം. അവൻ ദൈവത്തെ അനുസരിക്കണം. ദൈവത്തിനുവേണ്ടി അവൻ മറ്റൊരു എല്ലാം ഉപേക്ഷിക്കണം. അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ ആർക്കു കഴിയും? അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നവൻ മാത്രമായിരിക്കും യഥാർത്ഥ ഫിന്റുവോ മുസൽമാനോ.” ഇതായിരുന്നു നാനാക്കിന്റെ വിശദീകരണം.

അന്നുതന്നെ നാനാക് ഉദ്യോഗം രാജിവച്ചു. ജോലി തുടരണമെന്ന് നവാബ് ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിലും നാനാക് അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. ദൈവത്തിനുവേണ്ടി ജോലി ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം ഒരുങ്ങിയിറങ്ങി. മർദാനയോടൊത്ത് സുന്ദരമായ ഭക്തിഗാനങ്ങൾ ആലപിച്ചുകൊണ്ട് ഗുരുനാനാക് യാത്രയാരംഭിച്ചു.

അപ്പത്തിൽ രക്തത്തുള്ളികൾ

ഗുരുനാനാക്കിന്റെ യാത്രയിൽ മറ്റൊരാൾ കൂടി പങ്കു ചേർന്നു— ബാല. അയാൾ ഒരു ഹിന്ദുവായിരുന്നു. മർദ്ദാണ, ബാല, എന്നീ കൂട്ടുകാരെക്കൂടി ഗുരുനാനാക്ക് പഞ്ചാബിന്റെ തെക്കു പടിഞ്ഞാറു ഭാഗങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചു.

യാത്രാമധ്യേ അവർ സയ്യദ്പൂർ എന്ന ഗ്രാമത്തിലെത്തി. ആ ഗ്രാമത്തിലെ ഒരു ആശാരിയായിരുന്നു ലാലോ. ഗുരുനാനാക്കിനെ ലാലോ തന്റെ വീട്ടിലേയ്ക്കു ക്ഷണിച്ചു. അദ്ദേഹം സന്തോഷത്തോടെ ആ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ചു.

ഇതറിഞ്ഞ നാട്ടുകാർ പിറുപിറുത്തു. താണ ജാതിക്കാരനായ ലാലോയുടെ വീട്ടിൽ ഉയർന്ന ജാതിക്കാരനായ നാനാക്ക് താമസിക്കുകയോ? വലിയ തെറ്റാണത്രെ. നാട്ടുകാർ പറയുന്നതൊക്കെ നാനാക്ക് മനസ്സിലാക്കി. എങ്കിലും അദ്ദേഹം അതു വകവെച്ചില്ല.

ലാലോയെക്കൂടി ഗുരുനാനാക്ക് ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നു എന്ന വാർത്ത ഉന്നത ജാതിക്കാരനായ മാലിക് ഭാഗോ എന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥപ്രമാണി കേട്ടു. പല ദിക്കുകളിൽ നിന്നുമുള്ള സന്യാസിമാർക്കായി അദ്ദേഹം ഒരു സഭ്യ ഒരുക്കിയിരുന്നു. ഗുരു വലിയ ഭക്തനാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെയും വിരുന്നിനു ക്ഷണിച്ചു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം ക്ഷണം സ്വീകരിച്ചില്ല. ഗുരു പറഞ്ഞു. “ഇവിടെ താഴ്ന്ന ജാതിയിൽ പെട്ടവരുണ്ട്. അതിലും താണവരുണ്ട്. എല്ലാവരിലും താണവരുമുണ്ട്. നാനാക്ക് അവരുടെ കൂട്ടുകാരനാണ്. വലിയ ആളുകളുമായി മത്സരിക്കാൻ നാനാക്കിന് ആഗ്രഹമില്ല.”

ഈ മറുപടി മാലിക്കിനെ കോപാകലനാക്കി.

നാനാക് വരുന്നില്ലെങ്കിൽ, ബലമായി അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ അയാൾ വേലക്കാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തി വേലക്കാരുടെ ഈ ധിക്കാരം കണ്ടിട്ട് ആദ്യം നാനാക് അനങ്ങാതിരുന്നു. എന്നാൽ മാലിക്കിനെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കാൻ ഇതൊരു പറ്റിയ അവസരമാണെന്ന് അദ്ദേഹം കണക്കാക്കി. അതിനാൽ ഗുരു അയാളുടെ വീട്ടിലേക്കു പോയി.

മാലിക്കിന്റെ ഭവനത്തിലെത്തിയെങ്കിലും ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ ഗുരു വിസമ്മതിച്ചു. “താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരോടൊത്തു താമസിക്കാനും ഭക്ഷിക്കാനും മടിയില്ലാത്ത താങ്കൾക്ക് ഒരു പ്രമാണിയുടെ വീട്ടിൽ നിന്ന് ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിന് എന്താണു വിഷമം?” എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ഗുരു മറുപടി നൽകി.

“നിങ്ങളുടെ ഭക്ഷണത്തിന് രക്തത്തിന്റെ ചുവയുണ്ട്. ആശാരി ലാലോ നൽകുന്ന ഭക്ഷണത്തിന് നല്ല രുചിയാണ്.”

“നിങ്ങൾ പറയുന്നത് മനസ്സിലാകുന്നില്ല.”

ഗുരു വിശദീകരിച്ചുകൊടുത്തു.

“വിയർത്തു പണിയെടുത്താണ് ലാലോ ജീവിക്കുന്നത്.

അങ്ങനെയുണ്ടാക്കിയ സമ്പാദ്യത്തിൽ നിന്നാണ് സാധുക്കൾക്കും വഴി പോക്കർക്കും അയാൾ കൊടുക്കുന്നത്. അതിനാൽ ആ ഭക്ഷണത്തിന് രുചിയുണ്ട്. നിങ്ങളാകട്ടെ ജോലിയൊന്നും ചെയ്യുന്നില്ല; കൈക്കൂലി വാങ്ങിയും അകൃമം പ്രവർത്തിച്ചും ആളുകളുടെ രക്തം ഉറ്ററിയെടുക്കുന്നു. അങ്ങനെയുണ്ടാക്കുന്ന ആഹാരത്തിൽ രക്തത്തിന്റെ ചുവ കാണാതിരിക്കുകയില്ല.”

ഈ സംസാരം മാലിക്കിനെ കപിതനാക്കി. ഇതുവരെ മറ്റൊരാൾ തന്നെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ പറയാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല. “ഇവനെത്തൊരു സന്യാസി!” അയാൾ അട്ടഹസിച്ചു.

“വിസ്തൃതം പലവരതു. നിന്നെ ഞാൻ കാണിച്ചു
തരാം.”

തൃണാനാകം ചിരിച്ചതേയുള്ളു. താൻ പറഞ്ഞതു ശരി
യാണെന്ന് മാലിക്കിന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കാൻ തന്നെ
അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചു. ലാലോയുടേയും മാലിക്കിന്റേയും വീടുകളിൽ
നിന്ന് ഓരോ കഷണം റൊട്ടി കൊണ്ടുവരാൻ തൃണ നിർദ്ദേശിച്ചു.
അതനുസരിച്ച് റൊട്ടി കൊണ്ടുവന്ന് വേറെ വേറെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
മുമ്പിൽ വച്ചു.

ആദ്യം ലാലോയുടെ വീട്ടിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്ന റൊട്ടി
കഷണമെടുത്ത് തൃണ പിഴിഞ്ഞു. അതിൽ നിന്ന് പാൽത്തുള്ളി
കൾ താഴെ വീണു. മറ്റേ കഷണമെടുത്ത് പിഴിഞ്ഞപ്പോൾ
വീണ്ടും രക്തത്തുള്ളികളായിരുന്നു!

കണ്ടുവെല്ലാം അവരനുപോയി. മാലിക്കിന്റെ തല
താണു. അയാൾക്ക് ഒന്നും പറയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

കൊള്ള കാരോടുകൂടി

ഗുരുനാനാക്കും കൂട്ടുകാരും ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുടി ലാലോയുടെ വീട്ടിൽ താമസിച്ചശേഷം അവിടെനിന്ന് നന്ദിപറഞ്ഞിറങ്ങി. അവർ വീണ്ടും യാത്ര തുടർന്നു. അവർക്കു വല്ലാത്ത വിശപ്പുതോന്നി. ഭക്ഷണത്തിന് എന്തെങ്കിലും കൊണ്ടുവരാൻ അടുത്ത ഗ്രാമത്തിലേയ്ക്ക് മർദാനയെ ഗുരു അയച്ചു. ഗ്രാമീൺ ഭക്ഷണം മാത്രമല്ല, വസ്ത്രവും പണവും അയാൾക്കു നൽകി. അന്നു ഗ്രാമം മാത്രമേ പകരമായി അവർ ചോദിച്ചുള്ളൂ. എല്ലാം സ്വീകരിച്ച് മർദാന അവരെ അനുഗ്രഹിച്ചു.

ഭക്ഷണവും വസ്ത്രവും പണവും സുഗന്ധദ്രവ്യവുമെല്ലാമടങ്ങിയ ഭാഗ്യം കൊണ്ടുവന്ന് മർദാന ഗുരുവിനു സമർപ്പിച്ചു. ഗുരുവാകട്ടെ, മർദാനയോടു നീരസം ഭാവിച്ചു.

“മർദാനാ, ഒരു സന്ന്യാസി യാതൊന്നിനോടും പ്രത്യേകതാത്പര്യം കാണിക്കരുത്.” അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “ആവശ്യമുള്ളതിൽ കൂടുതൽ സ്വീകരിച്ചാൽ നമ്മൾ അലസരായിത്തീരും. അതോടുകൂടി കൂടുതൽ കൂടുതൽ ലഭിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ ഒരു സന്ന്യാസി അത്യാവശ്യമുള്ളതു മാത്രമേ സ്വീകരിക്കാവൂ.”

യാത്രാമദ്ധ്യേ കള്ളനും കപടഭക്തനുമായ ഷേക് സാജൻ എന്നൊരാളെ അവർ കണ്ടുമുട്ടി. കൈയ്യിൽ ജപമാലയുമായി അയാൾ വഴിയരികിൽ വന്നിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് കണ്ണുതുറക്കും, വഴിപോക്കരെക്കാണാൻ. ഷേക് സാജൻ മുസ്ലീമായിരുന്നു. മുസ്ലീങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒരു പള്ളിയും ഹിന്ദുക്കൾക്കുവേണ്ടി ഒരുമ്പലവും അയാൾ പണിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഏതു ജാതിയിൽപെട്ട യാത്രക്കാരായാലും ശരി, സാജൻ അവരെ സമീപിച്ചു, എന്തു സഹായവും അവർക്കു ചെയ്തുകൊടുക്കാമെന്നു പറയും. മാത്രമല്ല, രാത്രിയിൽ തന്റെ വീട്ടിൽ താമസിക്കണമെന്ന് കേണപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തും. അപരിചിതരായ യാത്രക്കാർ സന്തോഷത്തോടെ ആ ക്ഷണം സ്വീകരിക്കും. വളരെ ആദരവോടെ സാജൻ അവരെ പരിചരിക്കും. ഉറങ്ങിക്കഴിയുമ്പോൾ, അവരുടെ കൈവശമുള്ളതെല്ലാം തട്ടിയെടുക്കും. അനന്തരം അവരെക്കൊന്ന് അടുത്തുള്ള കിണറ്റിൽ എറിയും. നേരം വെളുക്കുമ്പോൾ, ഒന്നുമറിയാത്തവനെപ്പോലെ വീണ്ടും വഴിവക്കത്തു വന്നിരുന്ന് ജപമാലയിലെ മണികരം എണ്ണിക്കൊണ്ടു് അടുത്ത ഇരയിൽ കണ്ണുവയ്ക്കും. ഇതായിരുന്നു ആ കപടഭക്തന്റെ രീതി.

പതിവനുസരിച്ചു് ഗുരുനാനാക്കിനേയും സാജൻ വീട്ടിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അയാൾ വേലക്കാർക്കു നിർദ്ദേശം നൽകി.

“ഇയാളെ ശരിക്കു് ശുശ്രൂഷിക്കണം. വലിയ പണക്കാരനാണെന്നു തോന്നുന്നു. ധനശേഷിയുടെ പൊലിമ മുഖത്തു കാണാനുണ്ടു്”. അയാൾ പറഞ്ഞതനുസരിച്ചു അവർ പ്രവർത്തിച്ചു.

രാത്രിയായപ്പോൾ ഗുരുനാനാക്കിനേയും മറ്റും ഉറങ്ങാൻ ഉപദേശിച്ചിട്ടു് സാജൻ പോയി കിടന്നു. പാതിരാത്രിയായപ്പോൾ ആ കള്ളൻ ഉണർന്നു. പറ്റിയസമയം. അവർ ഇപ്പോൾ ക്രൂരം വലിച്ചുറങ്ങുന്നുണ്ടാകും. അവരെക്കൊന്ന് പണമെല്ലാം തട്ടിയെടുക്കാമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്തോടെ സാജൻ പതുങ്ങിപ്പതുങ്ങിച്ചെന്നു. പക്ഷേ, നാനാക് പാടുന്ന സുന്ദരമായ ഒരു ഗാനമാണു് അപ്പോൾ സാജൻ കേട്ടതു്. അയാൾ ശ്രദ്ധിച്ചു.

“ചില ആളുകൾ നല്ലവരായി നടിക്കും. പക്ഷേ, അവർ ദാഗ്ദ്ധികളും തിന്മ ചെയ്യുന്നവരുമായിരിക്കും.” ഇതായിരുന്നു

ആ ഗാനത്തിന്റെ ആശയം. ആ ഗാനം കേട്ടപ്പോൾ സാജൻ പശ്ചാത്താപമുണ്ടായി.

അവൻ ഓടിപ്പോയി തുരുവിന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണു. തേങ്ങിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടുപേക്ഷിച്ചു.

“ഗുരോ ഞാൻ ചെയ്ത തിന്മകൾക്കെല്ലാം പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യാൻ ഒരു മാർഗ്ഗം എനിക്ക് പറഞ്ഞുതരേണമേ!”

“എന്റെ മകനേ, എന്തു തിന്മയാണു നീ ചെയ്തത്.” വാത്സല്യത്തോടെ ഗുരു ചോദിച്ചു. തല കുനിച്ചുകൊണ്ട് സാജൻ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ പലരേയും കൊന്നിട്ടുണ്ട്. പല കവർച്ചകളും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.”

“മകനേ, തെറ്റുകൾ തിരുത്താൻ വൈകിയിട്ടില്ല; ഇനിയും സമയമുണ്ട്. അതിനുള്ള ഒന്നാമത്തെ പടിയാതായി, പാവപ്പെട്ടവരുടെ വസ്തുവകകൾ കളവുചെയ്യുണ്ടാക്കിയ പണം തിരിച്ചുകൊടുക്കുക.” ഗുരുനാനാക്കിന്റെ സ്നേഹവും കരുണയും സാജന്റെ ഹൃദയത്തെ സ്പർശിച്ചു. വെറുനീരുന്ന ആ ഹൃദയത്തിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ കളമ്ബം നൽകി.

പോക്സാജൻ ഗുരുവിന്റെ ഉത്തമനായ ഒരു അനുയായി ആയിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹമാണ് സിങ്കുകാരുടെ ആദ്യത്തെ ദേവാലയം പണികഴിപ്പിച്ചത്. തന്റെ പാപങ്ങൾക്കു പരിഹാരമായി ആ സ്ഥലത്ത് യാത്രക്കാരെ സുരക്ഷിതരായി താമസിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ട ഏർപ്പാടുകളും സാജൻ ചെയ്തു.

അനാചാരങ്ങളെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു

തീർത്ഥാടകർ വന്നുചേരാറുള്ള പല പുണ്യസ്ഥലങ്ങളും ഗുരുനാനാക് സന്ദർശിച്ചു. കൂടുതൽ ഭക്തന്മാർ സമ്മേളിക്കാറുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിലായിരുന്നു ആ സന്ദർശനങ്ങൾ. അവരെ ഉപദേശിക്കാനും പഠിപ്പിക്കാനുമുള്ള അവസരങ്ങളായി അദ്ദേഹം അവയെ ഉപയോഗിച്ചു.

ഗംഗയുടെ തീരത്തുള്ള ഹരിദാസം ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിലൊന്നാണ്. ഗംഗയിലെ പുണ്യജലത്തിൽ കുളിക്കാൻ അവിടെ ധാരാളം ആളുകൾ വന്നുചേരുന്നുണ്ട്.

ഗുരുനാനാക് ഹരിദാസം സന്ദർശിച്ചത് സൂര്യോദയ സമയത്തായിരുന്നു. കുറെ ആളുകൾ ഗംഗയിൽ ഇറങ്ങിനിന്ന് കൈയിൽ വെള്ളമെടുത്ത് കിഴക്കോട്ടുനോക്കി മുകളിലേയ്ക്കുറിയുന്നത് ഗുരു കണ്ടു. ഉടനെ അദ്ദേഹവും പുഴയിലിറങ്ങി കൈയിൽ വെള്ളം കോരി. പക്ഷേ, എറിഞ്ഞത് പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തേയ്ക്കുനോക്കിയിരുന്നു. പതിവിന് വിപരീതമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ അപരിചിതനോട്, “താങ്കൾ എന്താണു ചെയ്യുന്നത്?” എന്ന് ചിലർ ചോദിച്ചു. “നിങ്ങളെന്താണു ചെയ്യുന്നത്?” എന്നുള്ള എതിർ ചോദ്യമാണ് അവർക്ക് ലഭിച്ചത്.

“നിങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ട് ഇതു മനസ്സിലാക്കിയില്ല?” മരിച്ചു പോയ ബന്ധുക്കളുടെ ആത്മാക്കൾക്ക് ശാന്തികിട്ടാൻ തപ്പണജലം എത്തിച്ചു കൊടുക്കുകയല്ലേ, ഞങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്? നിങ്ങൾ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തേയ്ക്ക് വെള്ളം ഒഴിയുന്നത് എന്തുദേശിച്ചാണ്.?” “പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തു നിന്നാണ് ഞാൻ വരുന്നത്. എന്റെ നിലത്തിൽ വിത്തു വിതച്ചിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ അവിടെ വെള്ളത്തിനു

ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. എന്റെ പാടങ്ങൾ നനയ്ക്കാൻവേണ്ടി ആ ഭാഗത്തേയ്ക്കു ഞാൻ വെള്ളം എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.”

അദ്ദേഹത്തിന്റെ അറിവില്ലായ്മ കണ്ട് ഭക്തജനങ്ങൾ ചിരിച്ചു.

“ഇവിടെനിന്ന് ഒഴിക്കുന്ന ജലം നിങ്ങളുടെ നിലത്തിൽ എത്തില്ലെന്നറിയാനുള്ള പ്രായവും വിവരവും നിങ്ങൾക്കില്ലേ?” അവർ ചോദിച്ചു. അതിന് ഗുരു മറുപടികൊടുത്തു.

“നിങ്ങൾ വിചിത്രജീവികൾ തന്നെ. എന്റെ പാടങ്ങൾ ഇവിടെനിന്ന് ഏതാനും നൂറ് കിലോമീറ്ററുകൾക്കപ്പുറത്താണ്. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ മരിച്ചുപോയ സ്വന്തക്കാർ ഈ ഭൂമിയിൽ പോലുമല്ല. നിങ്ങൾ ഒഴിക്കുന്ന വെള്ളം അവരുടെ അടുക്കൽ എത്തുമോ?” ഉത്തരം പറയാൻ വിഷമിച്ച പലരും ഗുരുവിന്റെ ശിഷ്യന്മാരായി. അവരോട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “ദൈവത്തെ പറ്റി ചിന്തിച്ച് നല്ല പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നവരുടെ ആത്മാക്കൾക്കു ശാന്തി കിട്ടുന്നു. അവർ ദൈവത്തെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുവാൻ മറ്റു കർമ്മങ്ങളൊന്നും ചെയ്യണമെന്നില്ല.” ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശം കേട്ട് ഭക്തിയോടും ആദരവോടും കൂടി അവർ തിരിച്ചുപോയി.

പിന്നീട് ഗുരു നാനാക് കാശിയിലേയ്ക്കാണ് പോയത്. അപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വസ്രധാരണ രീതിയിൽ വലിയ മാറ്റം വന്നിരുന്നു. മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള ഒരുപ്പൂ, അതിനുമുകളിൽ വെള്ള അങ്കി, മസ്തിങ്ങുകളേതുപോലെയുള്ള തലപ്പാവ്, കഴുത്തിൽ എല്ലുകൾ കോത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു മാല, നെറ്റിയിൽ കങ്കുമപ്പൊട്ട്—ഇതായിരുന്നു ഗുരുവിന്റെ വേഷം. ഹിന്ദുക്കളുടേയും മസ്തിങ്ങുകളുടേയും വസ്രധാരണസമ്പ്രദായം കൂടിക്കലർന്ന രീതിയായിരുന്നു അത്.

ഹൈന്ദവരുടെ പുണ്യസ്ഥലമെന്ന് കേൾവികേട്ട കാശി, സംസ്കൃതപാഠനത്തിന്റെ പ്രമുഖകേന്ദ്രം കൂടിയാണ്. ഈ നാനാക് അവിടെ എത്തിയപ്പോൾ ചതുരദാസൻ എന്നൊരു പണ്ഡിതനെ കണ്ടുമുട്ടി. വിചിത്രവേഷധാരിയായ നാനാക്കിനെ കണ്ടപ്പോൾ ചതുരദാസൻ അവജ്ഞതോന്നി. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു.

“നിങ്ങൾ എന്തൊരു സന്ന്യാസിയാണ്? കഴുത്തിൽ തുളസിമാലയില്ല; കൈയിൽ തുളാക്ഷമാലയില്ല. വിഷ്ണുചിഹ്നമായ സാളഗ്രാമവും കൈവശമില്ല. പിന്നെങ്ങനെ നിങ്ങൾക്കു മോക്ഷം കിട്ടും? നിങ്ങൾ വളരെയേറെ ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നിട്ടും എന്താണ് ഹൈന്ദവരീതിയിൽ വസ്ത്രം ധരിക്കാത്തത്?”

“പണ്ഡിതന്മാരായ നിങ്ങൾ വായനശാലയിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മുഴുവൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.” ഈ മറുപടി നൽകി. “പക്ഷേ ശരിയായ അറിവ് നിങ്ങൾക്കാകെങ്കിലുമുണ്ടോ? ദൈവത്തെപ്പറ്റി നിങ്ങൾക്കു എന്തെങ്കിലും വിവരമുണ്ടോ? ദൈവത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അറിവാണ് ശരിയായ അറിവ്.”

അപരിചിതനായ ഈ ഭക്തന്റെ വാക്യങ്ങൾ കേട്ടപ്പോൾ കാശിയിലെ പണ്ഡിതന്മാർ അത്ഭുതപ്പെട്ടുപോയി. അവരുടെ താത്പര്യം വർദ്ധിച്ചു. അവർ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു സംശയം തീർത്തു. സ്രഷ്ടാവായ ഏക ദൈവത്തെ വാഴ്ത്തുന്ന സുന്ദരഗാനങ്ങൾ നാനാക് അവരെ പാടിക്കേൾപ്പിച്ചു. അവയിൽ അടങ്ങിയിരുന്ന ആശയങ്ങൾ സത്യമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി അവർ അവസരപരമായി.

ചില സന്ന്യാസിമാരുടെ തട്ടിപ്പുകൾ

കാശിയിൽനിന്ന് ഗയ എന്ന പുണ്യസ്ഥലത്തേയ്ക്കാണ് തുരു നാനാക് പോയത്. അഹിംസാ സിദ്ധാന്തം ലോകത്തിന് നൽകിയ ശ്രീ ബുദ്ധദേവൻ ദിവ്യജ്ഞാനം ലഭിച്ചത് അവിടെ വെച്ചാണ്. ഹിന്ദുക്കളുടേയും ബുദ്ധമതക്കാരുടേയും തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രമാണ് ഗയ.

ഈ സ്ഥലം അന്ന് ബ്രാഹ്മണരുടെ അധീനത്തിലായിരുന്നു. മരിച്ചുപോയ പൂർവ്വികരുടെ ആത്മാക്കൾക്കുവേണ്ടി അവിടെ ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. അവയിൽ പങ്കുകൊള്ളാൻ പുരോഹിതന്മാർ തുരുനാനാക്കിനോടാവശ്യപ്പെട്ടു. ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ട് മരിച്ചവരുടെ ആത്മാക്കൾക്ക് യാതൊരു ഗുണവും കിട്ടുകയില്ലെന്ന് നാനാക്ക് പറഞ്ഞു.

അതോടെ പുരോഹിതന്മാർക്ക് തുരുവിനോടു് വല്ലാത്ത കോപമുണ്ടായി. തങ്ങളുടെ ശക്തിയിൽ ജനങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമില്ലാതെ വന്നാൽ ആരും ശ്രാദ്ധം ചെയ്യിക്കാൻ തയ്യാറാവുകയില്ലെന്ന് അവർക്ക് അറിയാമായിരുന്നു. അപ്രകാരം സംഭവിച്ചാൽ സ്വന്തം വരുമാനമാഗ്ഗ് അടഞ്ഞുപോകുമെന്ന് അവർ ഭയപ്പെട്ടു.

യാത്രയ്ക്കിടയിൽ ഒരു ദിവസം തുരു ഒറീസ്സയിലെ പുരിയിൽ ചെന്നു. അവിടത്തെ ജഗന്നാഥക്ഷേത്രം പ്രസിദ്ധമാണ്. വൈകുന്നേരം ദീപാരാധനയ്ക്കുള്ള സമയമായി. വെള്ളിത്താലത്തിൽ മൺവിളക്ക് വെച്ച്, കർപ്പൂരാദികൾ കത്തിച്ച് ജഗന്നാഥവിഗ്രഹത്തിന് പൂജയാരംഭിച്ചു. അമ്പലത്തിനുള്ളിൽ ദീപാരാധന നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ തുരുനാനാക് വെളിയിൽ അലക്ഷ്യം

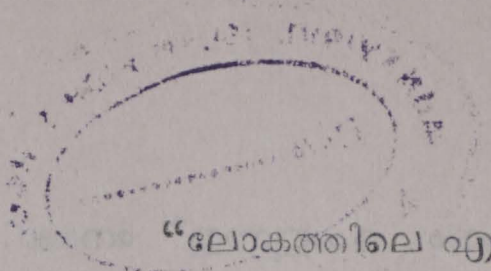
മായി ആളുകൾ വരുകയും പോകുകയും ചെയ്യുന്നത് നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. അപ്പോൾ ഒരു പുജാരി വെളിയിലേയ്ക്കിറങ്ങി വന്ന് തുരുവിനോടു് അപേക്ഷിച്ചു.

“തരോ, ജഗന്നാഥനുവേണ്ടി അർപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഈ പുജയിൽ ഞങ്ങളോടൊപ്പം പങ്കുചേർന്ന് അങ്ങ് ഞങ്ങളെ ധന്യരാക്കിയാലും.”

ഇപ്പോഴത്തെ രീതിയിൽ തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു് തുരുപുരോഹിതനെ ഗൗരവത്തിൽ ഒന്നു നോക്കി. അദ്ദേഹം അമ്പലത്തിലേയ്ക്കു് നോക്കുകപോലും ചെയ്തില്ല. തുടർന്ന് തുരു ഇമ്പമേറിയ ഭക്തിഗാനങ്ങൾ പാടിത്തുടങ്ങി. ഗാനം കേട്ടവരെല്ലാം അമ്പലത്തിനു വെളിയിലിറങ്ങി തുരുവിനു ചുറ്റും കൂടി. ഗാനം അവസാനിച്ചപ്പോൾ തുരു അവർക്കു് വിലപ്പെട്ട ഉപദേശങ്ങൾ നൽകി.

പരിയിലെ പല സന്യാസിമാരുമായി തുരു പരിചയപ്പെട്ടു. എപ്പോഴും കണ്ണുകളടച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു സന്യാസി അക്രമത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഇരുന്നാൽ മനസ്സുകൊണ്ടു് പലതും കാണാനും മറുഭൂതങ്ങളെ വിചാരങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനും കഴിയുമെന്നാണു് അദ്ദേഹം പറയുന്നത്.

എന്നാൽ ഈ ഇരുപ്പു് വെറുമാരു തട്ടിപ്പാണെന്നുള്ള കാര്യം പൊതുജനങ്ങളെ അറിയിക്കാൻ തുരു നിശ്ചയിച്ചു. സന്യാസി കണ്ണുമടച്ചിരുന്നപ്പോൾ, അടുത്തു് വെള്ളം വച്ചിരുന്ന പാത്രം തുരുനാനാകു് എടുത്തു് ഒളിച്ചുവച്ചു. പിന്നീടു് വെള്ളത്തിന്നു് ആവശ്യം വന്നപ്പോൾ സന്യാസി കൈനീട്ടി തപ്പി നോക്കി. പാത്രം കിട്ടിയില്ല. അതെവിടെയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞില്ല. കണ്ടുനിന്നവരെല്ലാം ചിരിച്ചു. തുരു നാനാകു് ആ സന്യാസിയോടു ചോദിച്ചു.

“ലോകത്തിലെ എല്ലാ രഹസ്യങ്ങളും അറിയുവാൻ കഴിയുമെന്ന് താങ്കൾ അവകാശപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ ആ പാത്രം എവിടെയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻപോലും താങ്കൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ലല്ലോ.”

സന്യാസി മിണ്ടിയില്ല. ആ മുഖം വാടുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ നാനാക് പാത്രം എടുത്തു കൊടുത്തു.

ഇരുപ്പിലും നില്പിലും പ്രത്യേകത കാണിച്ചു ഈശ്വരഭക്തി പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഗുരുവിനു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. വലിയ പുണ്യവാന്മാരാണെന്നു നടിക്കുന്നവരെ അദ്ദേഹം വെറുത്തിരുന്നു. ചിലർ പാണ്ഡിത്യം വെളിവാക്കുന്നത് വേദങ്ങളിൽ നിന്നും പുരാണങ്ങളിൽ നിന്നും ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടാണ്. അജ്ഞാനിക്കാകെ ജീവിക്കാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമായി ഇക്കൂട്ടർ ഇതൊക്കെ കണക്കാക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ളവരെ വിമർശിക്കാനും അവരുടെ കള്ളത്തരം വെളിപ്പെടുത്താനും ഗുരു താത്പര്യം കാണിച്ചു.

അന്നത്തെ പുരോഹിതന്മാർ ഭരാഗ്രഥികളും പൊങ്ങച്ചം നടിക്കുന്നവരുമാണെന്ന് ഗുരുനാനാക് മനസ്സിലാക്കി. അദ്ദേഹം സന്ദർശിച്ച സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം ഇക്കാര്യം തുറന്നുപറയാൻ മടിച്ചിരുന്നില്ല.

9

ചെങ്കുത്താന്റെ പരീക്ഷ

ഗുരുവും കൂട്ടുകാരും വിജനവും വിശാലവുമായ ഒരു മരു ഭൂമിയിലെത്തി. അവർ അവിടെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ഒരു ചെങ്കുത്താനെ അവർ കണ്ടു. അസാധാരണ വലിപ്പമുണ്ടായിരുന്നു ആ ഭീകരരൂപത്തിന്. ബാലയും മർദ്ദനയും ഭയപ്പെടുപോയി. അവർ മുഖംപൊത്തിക്കളഞ്ഞു. ഭയപ്പെടാതിരിക്കാനും ദൈവത്തിൽ ഉറച്ചുവിശ്വസിക്കാനും ഗുരു അവരോടു പറഞ്ഞു.

ചെങ്കുത്താൻ ഗുരുനാനാക്കിനോടു സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങി. “ഭരിതം നിറഞ്ഞ ഈ വഴികളിലൂടെ പോകാൻ അങ്ങ് എന്തിനാണു ശ്രമിക്കുന്നത്? എത്രയോ ദൂരം നടന്ന് ഈ ജീവിതം നശിപ്പിക്കാനാണോ ഉദ്ദേശം? അങ്ങേയ്ക്കു പലപ്പോഴും പട്ടിണി കിടക്കേണ്ടിവരുന്നു. തണുപ്പുള്ള രാത്രികളിൽ കിടക്കാൻ സൗകര്യം കിട്ടിയെന്നുവരില്ല. അങ്ങയുടെ സംസാരം കേൾക്കാൻ പലപ്പോഴും ജനങ്ങൾ ഇഴുപ്പൊടറില്ല. മാത്രമല്ല, അവർ അങ്ങയെ പരിഹസിക്കുകയും തങ്ങളുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്തിന് ഈ നിന്ദ സഹിക്കുന്നു? അങ്ങേയ്ക്കു എത്ര സമ്പന്നനാകാൻ കഴിയും! എത്രസുഖമായി ജീവിക്കാം! സുന്ദരിമാരുള്ള മനോഹരമായ കൊട്ടാരത്തിൽ അങ്ങേയ്ക്കു സുഖമായി പാക്കരുതോ? എന്തിനാണിങ്ങനെ അലഞ്ഞുതിരിയുന്നത്? ഏതെല്ലാം സുഖങ്ങൾ ആവശ്യമുണ്ടോ അതെല്ലാം അനുഭവിക്കാമല്ലോ.”

ചെങ്കുത്താന്റെ ഈ ഉപദേശങ്ങളെല്ലാം കേട്ടിട്ട് പുഞ്ചിരിയോടെ ഗുരു ചോദിച്ചു.

“ഇത്രയേറെ സ്വത്തും പണവും എല്ലാംകൊണ്ടു ഞാനെന്തു ചെയ്യാനാണ്?” അദ്ദേഹം തുടർന്നു. “എനിക്കാവശ്യമുള്ളതെല്ലാമുണ്ട്. ദൈവത്തിന്റെ തിരുമനസ്സ് നിറവേറുക എന്നതാണ് എന്റെ സുഖം. എനിക്കു തരാൻ ദൈവം ഇപ്പോഴുണ്ടെന്നതെന്തോ അതു ഞാൻ സ്വീകരിക്കും.”

ചെങ്കുത്താൻ ഗുരുവിന്റെ നേരെ ഒരു നോക്കിയിട്ട് കൈവീശി. അതുഭരതം! മണൽക്കാട് മനോഹരമായ നഗരമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. നഗരത്തിനപ്പുറത്തു വിശാലമായ കൃഷിഭൂമി പരന്നുകിടക്കുന്നു. അതൊക്കെക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് ചെങ്കുത്താൻ പറഞ്ഞു. “ഈ ജനങ്ങളുടെ എല്ലാം രാജാവായി അങ്ങയെ ഞാൻ വാഴിക്കാം. അവരുടെ മേൽ വലിയ അധികാരങ്ങൾ നൽകാം. അവിടെ മഹാതുളുതങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കാൻ അങ്ങയ്ക്കു കഴിയും. ലോകത്തിലെ എല്ലാജനങ്ങളും അങ്ങയെ കമ്പിട്ട് ആരാധിക്കും. ഈ അധികാരങ്ങളും സമ്പത്തും ഉപയോഗിച്ച് ജനങ്ങളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളും ദുരിതങ്ങളും ഇല്ലാതാക്കി അവരെ സംതുഷ്ടരാക്കാമല്ലോ.”

ചെങ്കുത്താന്റെ ഉപദേശം കേട്ടപ്പോൾ ഗുരുനാനാക് കണ്ണുകളടച്ചിരുന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. പെട്ടെന്ന് നഗരം അപ്രത്യക്ഷമായി. കൃഷിഭൂമിയും കാണാനില്ല. പകരം, മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന മരുഭൂമി മാത്രം.

ഉടനെ ഗുരു നാനാക് ഗാനാലാപംതുടങ്ങി. ഗാനം കേട്ടതോടുകൂടി, ഭയങ്കരമായ ഒരുലർച്ചയോടെ ചെങ്കുത്താൻ അപ്രത്യക്ഷനായി. അവൻ പിന്നീടൊരിക്കലും ഗുരുവിനെ ശല്യപ്പെടുത്തിയില്ല.

അമ്മയെ കാണാൻ

ഗുരു നാനാക്കും കൂട്ടുകാരും മരുഭൂമിയിൽനിന്ന് അടുത്ത ഗ്രാമത്തിലേയ്ക്കുപോയി. അവർക്ക് വല്ലാതെ വിശക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ആരെങ്കിലും ആഹാരം കൊടുക്കുമെന്ന് അവർ പ്രതീക്ഷിച്ചു. അപരിചിതരായ നാനാക്കിനേയും മറ്റും സ്വാഗതം ചെയ്യാൻ ആ ഗ്രാമീണർ തയ്യാറായില്ല. എങ്കിലും ഗുരു പാടുകയും മർദ്ദാന അതിന്നൊപ്പിച്ചു വീണ വായിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗ്രാമീണരാരും അതു ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. കുറെപ്പേർ കൂക്കി വിളിച്ചു.

ആ ഗ്രാമത്തിൽ നിന്ന് പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ, അന്തരക്കാരെപ്പറ്റി അങ്ങ് എന്തു വിചാരിക്കുന്നു എന്ന് ബാല ചോദിച്ചു.

“അവർ ആ ഗ്രാമത്തിൽ തന്നെ താമസിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു” ഗുരു മറുപടികൊടുത്തു. അതിന്റെ അർത്ഥം ബാലയ്ക്കു മനസ്സിലായില്ല. ഗുരു വിശദീകരിച്ചുമില്ല.

അവർ അടുത്ത ഗ്രാമത്തിലെത്തി. വളരെ സ്നേഹപൂർണ്ണമായ ഒരു സ്വീകരണമാണ് അവിടെ ലഭിച്ചത്. ഗുരു നാനാക്കിനും കൂട്ടുകാർക്കും ഭക്ഷണവും പാപ്പിടവും ഗ്രാമീണർ കൊടുത്തു. ഗുരു പറഞ്ഞതെല്ലാം അവർ ശ്രദ്ധിച്ചുകേട്ടു.

അവിടെനിന്ന് തിരിച്ചപ്പോൾ, ആ ജനങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തു വിചാരിക്കുന്നു എന്ന് ബാല ചോദിച്ചു.

“അവരെല്ലാം ആ ഗ്രാമംവിട്ടു പോകുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു.” ഗുരു പറഞ്ഞു. ഇതുകേട്ട് ബാല വിസ്മയിച്ചു. അയാൾ ചോദിച്ചു.

“ഗുരോ, അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ വിചിത്രം തന്നെ. അങ്ങയോട് സ്നേഹപൂർവ്വം പെരുമാറിയവർ തങ്ങളുടെ സ്വദേശം

വിട്ടുപോകണം. എന്നാൽ മനുഷ്യത്വമില്ലാത്ത മട്ടിൽ പെരുമാറിയവർ, അവരവരുടെ വീടുകളിൽതന്നെ സുഖമായി കഴിയണം. ഇതാണോ അങ്ങയുടെ അഭിലാഷം.”

“അന്യരെ പരിചരിക്കുന്നവർ അന്യസ്ഥലങ്ങളിൽ ചെന്നാൽ അവരുടെ നല്ല മാതൃക വഴിയായി അവിടെയുള്ളവരും നല്ലവരായിത്തീരും.” ഈ വിശദീകരിച്ചു. “അന്യരെ വേണ്ടും വിധം പരിചരിക്കാത്തവർ അവരവരുടെ സ്ഥലത്തുതന്നെ താമസിച്ചാൽ അവരുടെ ദുശ്ശീലാകൊണ്ട് മറ്റുള്ളവരെങ്കിലും ചീത്തയാകാതിരിക്കും.” ആ രണ്ടു ഗ്രാമങ്ങളെപ്പറ്റി ഈ പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം ഇതായിരുന്നു.

ഇതുകേൾക്കും മറ്റും വീട്ടിൽനിന്നിറങ്ങിയിട്ട് വളരെക്കാലമായി. ഒരിക്കൽകൂടി വീടു കാണാൻ മർദാനയ്ക്ക് വലിയ ആഗ്രഹമായി. അതു മനസ്സിലാക്കിയിട്ട് ഈ പറഞ്ഞു.

“മർദാനാ, ഞാൻ നിന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. നിനക്ക് നന്മവരട്ടെ. നീ മറ്റൊരിലുമധികം എന്നെ സ്നേഹിച്ചു. ആ സ്നേഹത്തെ ജീവനേക്കാൾ ഞാൻ വിലമതിക്കുന്നു. നീ സമാധാനത്തോടെ വീട്ടിലേയ്ക്കു പോകൂ”. മർദാന ഈവിന്റെ കാലിൽ തൊട്ടുവണങ്ങി. അയാളെ മാറോടണച്ചുകൊണ്ട് ഈ പറഞ്ഞു.

“നീ പോകൂ. ഞാൻ പിന്നാലെവരാം. പക്ഷേ, ഞാനെവിടെയാണെന്ന് നീ ആരോടും പറയരുത്”

അങ്ങനെ ചെയ്യാമെന്ന് മർദാന സമ്മതിച്ചു. അയാൾ പോയി. മർദാന താൽവണ്ഡിയിലെത്തിയപ്പോൾ, ഇതുകേൾക്കിന്റെ അമ്മ വികാരാധീനയായി ചോദിച്ചു.

“എന്റെ മകനെ എവിടെ വിട്ടിട്ടാണ് നീ പോന്നത്? ഇനി എന്നാണ് അവന്റെ മുഖം ഞാനെന്നു കാണുക?”

ഒന്നും മിണ്ടാതെ മർദ്ദനം ഓടിക്കളഞ്ഞു. നാനാക്കിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചായിരിക്കണം അയാൾ പെട്ടെന്ന് സ്ഥലം വിട്ടതെന്നുകരുതി അവർ മർദ്ദനയുടെ പുറകെ പോയി.

മൂന്നു നാഴികയോളം ചെന്നപ്പോൾ മകനെത്തന്നെ അമ്മ കണ്ടു. ഈ വീട്ടിലേയ്ക്കു വരികയായിരുന്നു. അമ്മയെ കണ്ട ഉടൻ അദ്ദേഹം ഓടിപ്പോയി. അവരുടെ കാലിൽ തൊട്ടുവെട്ടി. മകന്റെ നെറ്റിയിൽ തലോടിക്കൊണ്ടു് അമ്മ വിങ്ങി വിങ്ങി കരഞ്ഞു. ഒരു വിധത്തിൽ അവർ പറഞ്ഞൊപ്പിച്ചു.

“മകനേ, നീ നില്ക്കുന്നിടം അനുഗൃഹീതമാണ്. നിന്റെ അമ്മയും അനുഗൃഹീതയാണു്. നിന്നെ വീണ്ടും കാണാനിടയായതിൽ ഞാൻ ദൈവത്തിനു നന്ദി പറയുന്നു”. ഈ നാനാക്കും വികാരവിവശനായി.

“ഈ ഭിക്ഷു വേഷം മാറൂ. ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള വസ്ത്രം ധരിക്കൂ.” അമ്മ പിന്നെയും പറഞ്ഞു. പക്ഷേ ഈ ആ വസ്ത്രം സ്വീകരിച്ചില്ല.

ഇതുന്നാനാകു് വന്ന വിവരമറിഞ്ഞു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ കുതിരപ്പുറത്തുകയറി അവിടെ വന്നെത്തി. അദ്ദേഹം സ്നേഹപൂർവ്വം പറഞ്ഞു.

“മകനേ ഇതാ ഈ കുതിരപ്പുറത്തുകയറി വീട്ടിലേയ്ക്കു ചെല്ലൂ. അഭിമാനിയായ ഒരു ധനികന്റെ മകൻ ഇങ്ങനെ ഭിക്ഷു വിന്നെപ്പോലെ അലഞ്ഞുനടക്കുന്നത് കാണുമ്പോൾ എനിക്കു വിഷമം തോന്നുന്നു.”

ഇതുന്നാനാക്കുകട്ടെ, അച്ഛന്റെ കാല്ക്കൽ വിണു നമസ്കരിച്ചിട്ടു പറഞ്ഞു.

“അച്ഛാ, എനിക്കു് കുതിരയെക്കൊണ്ടു് ഒരു ഉപകാരമുണ്ടില്ല. ദൈവത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം അറിയുവാൻ ഈ ജീവിതരീതിയാണല്ലതു്. ഞാൻ ഇതു് ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല.”

ഈ വാക്കുകൾ കാളുവിനെ അസ്വസ്ഥനാക്കി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു “നിനക്ക് ജീവിതത്തോടു വെറുപ്പുണ്ടായതിന്റെ കാരണം പറഞ്ഞാൽ ഞാനതിന് പരിഹാരമുണ്ടാക്കാം. മറ്റൊരു സ്ത്രീയെ വിവാഹം ചെയ്യണമെങ്കിൽ ഞാൻ അതിന് ഏർപ്പാടു ചെയ്യാം. വേറൊരു വീടുവേണമെങ്കിൽ നൽകുകയും ചെയ്യാം.” പക്ഷേ, അതൊന്നും മകൻ ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. “അച്ഛനേയും അമ്മയേയും വന്നുകാണാമെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. ആ വാശാനും നിറവേറി. ഇനി യാത്ര തുടരാൻ എന്നെ അനുവദിക്കണം.” അങ്ങനെ ഒരപേക്ഷമാത്രമാണ് ഗുരു സമർപ്പിച്ചത്. വീട്ടിൽ ചെന്ന് ഭാര്യയേയും മക്കളേയും കാണണമെന്ന് അച്ഛനും അമ്മയും മാറിമാറി ആവശ്യപ്പെട്ടു; എങ്കിലും നാനാക് അതിനു വഴങ്ങിയില്ല. ഒടുവിൽ മാതാപിതാക്കൾ മനസ്സിലാമനസ്സോടെ തിരിച്ചുപോയി. ഗുരുനാനാക് ദേശാടനം തുടരുകയും ചെയ്തു.

11

സിലോണിലേയ്ക്ക്

താൽവണ്ഡിയിൽ നിന്ന് സിലോണിലേയ്ക്കാണ് ഗുരു യാത്ര തിരിച്ചത്. തെക്കേ ഇന്ത്യയിലെത്തിയ ഗുരുനാനാക്കിനെ ജൈനമതക്കാരായ കുറെ സന്യാസിമാർ കണ്ടു. മെതിയടി ധരിച്ചിരുന്ന ഗുരുവിനെ അവർക്ക് ഇഷ്ടമായില്ല. മെതിയടിയിട്ടു ചവിട്ടുമ്പോൾ ഉറമ്പുകൾ ചാകുമല്ലോ. ഉറവിനെപ്പോലും കൊല്ലാൻ പാടില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവരാണ് ജൈനർ. ആ സന്യാസിമാർ ഗുരുവിനോടു ചോദിച്ചു.

“ഓരോ അടിവയ്പ്പോഴും നിങ്ങൾ അസംഖ്യം ഉറമ്പുകളെ കൊല്ലുന്നു. അതു പാപമല്ലേ?”

“സസ്യാഹാരം കഴിക്കുന്ന നിങ്ങളും ഒരുതരത്തിൽ കൊലചെയ്യുന്നു. ജീവഹാനിയെപ്പറ്റി നമ്മൾ ചേദിക്കാനില്ല. ജീവൻ കൊടുക്കാനും എടുക്കാനും ഉള്ള അധികാരം ദൈവത്തിനാണ്.” ഈ മറുപടി നൽകി. ജൈനസന്യാസിമാർക്ക് ഉത്തരം മുട്ടി.

സിലോണിലെ ശിവനഭം എന്ന ഭക്തനായ രാജാവിനെപ്പറ്റി ഈ നേരത്തെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെ കാണണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇതുകേട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് ശിവനഭവും കേട്ടിരുന്നു. എന്നെങ്കിലും തന്നെക്കാണാൻ അദ്ദേഹം വരാതിരിക്കയില്ലെന്ന് രാജാവ് കരുതി.

കൊട്ടാരത്തിനുമുമ്പിൽ മനോഹരമായ ഒരു പുതോട്ടമുണ്ട്. അതിൽ തണൽ വൃക്ഷങ്ങളും ഫലവൃക്ഷങ്ങളും നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു. സന്യാസിമാർക്ക് അതൊരു അഭയകേന്ദ്രം തന്നെ ആയിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ഉദ്യാനത്തിലെ വൃക്ഷങ്ങളും ചെടികളുമെല്ലാം വാടിക്കരിഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഇതു കണ്ടപ്പോൾ, ആ തോട്ടത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള സന്യാസിമാർ നല്ല ഭക്തന്മാരല്ലെന്ന് ശിവനഭം കരുതി.

സിലോണിലെത്തിയ ഇതുകേട്ടുകൊണ്ട് ഈ തോട്ടത്തിൽ വന്നിരുന്നു. അതുകൊണ്ട്, വാടിക്കരിഞ്ഞ ചെടികളും വൃക്ഷങ്ങളുമെല്ലാം തളിത്ത് പൂർണ്ണമായി!

തോട്ടത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു പുതിയ സന്യാസി ഇരിക്കുന്നതായി വേലക്കാർ രാജാവിനെ അറിയിച്ചു. വാടിക്കരിഞ്ഞ വൃക്ഷലതാദികളെല്ലാം വീണ്ടും തളിത്ത് പൂർണ്ണമായിട്ടുണ്ടെന്ന്, ആ സന്യാസി ഒരു സിദ്ധനായിരിക്കണമെന്ന് രാജാവു നിശ്ചയിച്ചു. ഒരുപക്ഷേ അദ്ദേഹം ഇതുകേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുമോ എന്ന് അനവധി സന്യാസിമാരെ കണ്ടിട്ടുള്ള ശിവനഭം ഒരു പരീക്ഷിക്കാൻ തന്നെ നിശ്ചയിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു ചുറ്റും നൃത്തം ചെയ്യാൻ കൊട്ടാരത്തിലെ രണ്ടു സുന്ദരിമാരെ രാജാവു പറഞ്ഞയച്ചു.

അവർ മനോഹരമായി ഗുത്തംചെയ്തു. പക്ഷേ ധ്യാനത്തിൽ മുഴുകിയിരുന്ന ഗുരുനാനാകു൬ ഇതൊന്നു മറിഞ്ഞില്ല. ശിവനും എല്ലാം ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവ്യപ്രകാശം ഗുരുവിന്റെ മുഖത്തു് കളിയാടുന്നതായി രാജാവു് കണ്ടു.

ഗുരുനാനാക്കിനെ തെറ്റിദ്ധരിക്കാനിടയായതിൽ രാജാവു് പശ്ചാത്തപിച്ചു. ഓടിച്ചെന്ന് ഗുരുവിന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണുവണങ്ങിയിട്ടു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

“മഹാനായ ഗുരോ, ഇത്രനാളും ഞാൻ അങ്ങയുടെ വരവു പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. അങ്ങു് എന്റെ തോട്ടത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതോടെ, പണ്ടില്ലാത്ത മനോഹാരിത അതിന്നുണ്ടായി കഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ എന്റെ ഹൃദയം സന്തോഷംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.”

“താങ്കളുടെ ഭക്തിയെപ്പറ്റി ഞാൻ നേരത്തേതന്നെ അറിഞ്ഞിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു് ഇങ്ങോട്ടുവന്നതു്.” ഗുരു പറഞ്ഞു.

കൊട്ടാരത്തിൽ താമസിക്കണമെന്നു് ശിവനും ഗുരുവിനോടു് അപേക്ഷിച്ചു. രാജാവിന്നും രാജ്ഞിയ്ക്കും വളരെയേറെ കാര്യങ്ങൾ ഗുരുവിനോടു് ചോദിക്കാനുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ എല്ലാ സംശയങ്ങൾക്കും വിശദമായി സമാധാനം ഗുരു പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. സന്തോഷംകൊണ്ടു മതിമറന്ന രാജാവു് ഗുരുനാനാക്കിനെ ചുമലിലെടുത്തു് തെരുവീഥികളിലൂടെ എഴുന്നള്ളിച്ചതായി പറയപ്പെടുന്നു.

“നിങ്ങളുടെ ഭക്തി ദൈവത്തിനു പ്രിയങ്കരമാവട്ടെ.”

ഗുരു രാജാവിനെ അനുഗ്രഹിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗ്രഹത്തിനു വഴങ്ങി ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുടി അവിടെ താമസിച്ചശേഷം ഗുരു ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കു മടങ്ങി.

കഴുതപ്പറത്തേററിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

ഇന്ത്യയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ ഗുരുനാനാക് കാശ്മീരിലേയ്ക്കാണ് പോയത്. ഈ യാത്രയിൽ അദ്ദേഹം കാലിൽ തോൽ ചെരിപ്പും തലയിൽ തോൽകൊണ്ടുള്ള തൊപ്പിയും ധരിച്ചിരുന്നു. അരയിൽ ഒരു കയർ ചുറ്റിക്കെട്ടിയിരുന്നു; ഫൈനവഭക്ഷണരേഷോലെ നെററിയിൽ കുങ്കുമപ്പൊട്ടു തൊടുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

കാശ്മീരിലെത്തിയ ഗുരുനാനാക്കിന്ന ബ്രഹ്മദാസൻ എന്ന മഹാപണ്ഡിതൻ സ്വീകരിക്കാൻ വന്നു. രണ്ടു കഴുതകളെക്കൊണ്ട് തന്റെ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ചുമപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം വന്നത്. ഭക്തിയുടെ അടയാളമായി അദ്ദേഹം കഴുത്തിൽ ഒരു സാളഗ്രാമം കെട്ടിത്തൂക്കിയിരുന്നു.

തോൽച്ചെരിപ്പും തോൽത്തൊപ്പിയും ധരിച്ചിരുന്ന ഗുരുനാനാക്കിനെ ബ്രഹ്മദാസൻ വിമർശിച്ചു. ഉന്നതജാതിയിൽപ്പെട്ട ഹിന്ദുക്കൾ തോൽ ധരിക്കുന്നത് ആചാരവിരുദ്ധമായിട്ടാണ് ബ്രഹ്മദാസൻ കണക്കാക്കിയത്.

“ആദിയിൽ എല്ലാം ശൂന്യമായിരുന്നു ദൈവം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.” ഗുരുനാനാക് പറഞ്ഞു. തുടന്ന് അദ്ദേഹം പല തത്ത്വങ്ങളും വിശദീകരിച്ചുകൊടുത്തു. ഗുരുവിന്റെ വിശദീകരണം കേട്ടപ്പോൾ ബ്രഹ്മദാസൻ ശരിയായ അറിവു ലഭിച്ചു. കഴുത്തിൽ കെട്ടിത്തൂക്കിയിരുന്ന സാളഗ്രാമം അയാൾ വലിച്ചുപൊട്ടിച്ചു ഭൂരെയെറിഞ്ഞു. എന്നിട്ട് ഗുരുവിനെ വന്ദിച്ചു.

എങ്കിലും, ബ്രഹ്മദാസനെ അഹങ്കാരം വിട്ടുമാറിയിരുന്നില്ല. ഗുരുനാനാക് ഇതു മനസ്സിലാക്കി. അതുകൊണ്ട് ഒരു ഗുരു

വിനെ സ്വീകരിക്കുവാൻ നാനാക് അദ്ദേഹത്തെ ഉപദേശിച്ചു. “അറിയേണ്ട കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഇപ്പോൾത്തന്നെ എനിക്കറിയാം. ഇനി, എന്റെ ഗുരുവാകാൻ ആർക്കാണു യോഗ്യത?” ബ്രഹ്മദാസൻ ചോദിച്ചു.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ, ഒരു വിജനപ്രദേശത്തേയ്ക്കു ചെല്ലുവാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഗുരു ഉപദേശിച്ചു. അവിടെ ചെല്ലുമ്പോൾ ഒരു വീട്ടിൽ നാലു സന്യാസിമാരെ കാണുമെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരുവാകേണ്ടതു് ആരാണെന്നു് അവർ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുമെന്നും ഗുരനാനാക് നിർദ്ദേശിച്ചു.

ബ്രഹ്മദാസൻ അതു് അനുസരിച്ചു. അദ്ദേഹം സന്യാസിമാരെ ചെന്നുകണ്ടു. അവർ ഒരു ക്ഷേത്രം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടു പറഞ്ഞു. “അങ്ങോട്ടു ചെല്ലുക. അവിടെയാണു് നിങ്ങളുടെ ഗുരു ഇരിക്കുന്നതു്.”

ബ്രഹ്മദാസൻ ക്ഷേത്രത്തിൽ കയറിപ്പെന്നു. ഉഗ്രരൂപം പുണ്ട ഒരു സ്ത്രീയെയാണു് അയാൾ കണ്ടതു്. പെട്ടെന്ന് ആ സ്ത്രീ അയാളുടെ മുമ്പാകെ രൂഢിപ്പെട്ടു. ബ്രഹ്മദാസൻ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഓടിവന്നു് സന്യാസിമാരെ വിവരമറിയിച്ചു.

“ആ സ്ത്രീ മായയാണു്. നിങ്ങളുടെ ഹൃദയം അവളിലാണു ലയിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ടാണു് മനശ്ശാന്തി കണ്ടെത്താൻ കഴിയാത്തതു്.” സന്യാസിമാർ പറഞ്ഞു. ആ പണ്ഡിതനു് ഇതു് ആത്മപരിശോധനയ്ക്കു് അവസരം നൽകി.

വീണ്ടും ഉപദേശത്തിനായി ബ്രഹ്മദാസൻ ഗുരനാനാക്കിന്റെ അടുത്തുചെന്നു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

“നിങ്ങൾക്കു് യാതൊരു ഉപകാരവും ചെയ്യാത്ത ആ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഓരോന്നിന്നു കളയുക. എല്ലാവരേയും സമന്മാരായി കാണുക.”

ബ്രഹ്മദാസൻ അപ്രകാരം ചെയ്തു. തുരുനാനാക്കിനേയും അനുയായികളെയും സേവിക്കുന്നതിലാണ് അദ്ദേഹം ഏറെയും വലിയ ആനന്ദം കണ്ടെത്തിയത്. എപ്പോഴും ഭക്തിഗാനങ്ങൾ പാടിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം സഞ്ചരിച്ചു. എല്ലാവരും ബ്രഹ്മദാസനെ സ്നേഹിക്കുകയും ആദരിക്കുകയും ചെയ്തു.

13

കല്ലിൽ പതിഞ്ഞ കൈപ്പത്തി

മടക്കയാത്രയിൽ തുരുനാനാക് ഫസ്തൂൻ അബ്ദുൽ എന്ന ഗ്രാമം സന്ദർശിച്ചു. അവിടുത്തെ ജനങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും മുസ്ലീങ്ങളായിരുന്നു. വലികന്യാരി എന്ന മുസ്ലീം പുരോഹിതനായിരുന്നു ആ ഗ്രാമത്തലവൻ.

അതുകൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിവുണ്ടെന്നാണ് ഗ്രാമീണരുടെ വിശ്വാസം. ധാരാളം ശിഷ്യന്മാരും കന്യാരിക്കുണ്ടായിരുന്നു.

ആ ഗ്രാമത്തിലുള്ള ഒരു ഒരു കിണർ കന്യാരിയുടെ പറമ്പിലായിരുന്നു. അതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീട്ടിൽ ചെന്ന് കുറെ വെള്ളം കൊണ്ടുവരാൻ തുരുനാനാക് മർദാനയെ അയച്ചു. കന്യാരിയുടെ അടുക്കൽചെന്ന് മർദാന പറഞ്ഞു.

“എന്റെ തുരു ഒരു പുണ്യാത്മാവാണ്. അദ്ദേഹത്തിന് കുടിക്കാൻ കുറെ വെള്ളം വേണം.”

“ഏതു പുണ്യാത്മാവ്?” അലക്ഷ്യമായി കന്യാരി ചോദിച്ചു.

“ഗുരുനാനാക” മർദ്ദന പറഞ്ഞു. കന്യാരിക്കു് അതു് ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. തന്നെപ്പോലെ മറെറാരു പുണ്യചരിതൻ കൂടിയുണ്ടെന്നോ? അങ്ങനെ ഒരുത്തൻ ഉണ്ടാവില്ല. തന്നെ കബളിപ്പിക്കാൻ പറഞ്ഞതാണ്. വെറും കള്ളം! വലികന്യാരി വിചാരിച്ചു.

തന്റെ അനുയായികളെ വഴിതെറ്റിക്കാൻ വന്ന കപട ഭക്തനായിരിക്കും ഗുരുനാനാകു്. കന്യാരി നീരസഭാവത്തിൽ മർദ്ദനയോടു പറഞ്ഞു.

“അയാൾ പുണ്യാത്മാവാണല്ലോ. ശരി. പാരയിൽനിന്നു് വെള്ളം പുറപ്പെടുവിച്ചു് കുടിക്കാൻ ഞാൻ പറഞ്ഞുവെന്ന് നീ ചെന്നറിയിക്കുക.”

മർദ്ദന ചെന്നു് വിവരം പറഞ്ഞു. ഗുരു പുഞ്ചിരിയോടെ അതെല്ലാം കേട്ടതേറേളു്. വെള്ളം കൊണ്ടുവരുവാൻ വേണ്ടി അദ്ദേഹം വീണ്ടും മർദ്ദനയെ അയച്ചു.

പക്ഷേ, മർദ്ദന വെള്ളം കോരാൻ കന്യാരി അനുവദിച്ചില്ല. മർദ്ദന വെറും കൈയ്യോടെ തിരിച്ചുപോയി. നിരാശനായ ആ ശിഷ്യനെ ഗുരു ആശ്വസിപ്പിച്ചു.

പാറകളുടെ വിടവിൽ അപ്പം വെട്ടിക്കുഴിക്കാൻ ഗുരു മർദ്ദനയോടു പറഞ്ഞു. അയാൾ അബ്രകാരം ചെയ്തു. പെട്ടെന്നു് ആ കുഴിയിൽനിന്നു് ഒരുറവ പുറപ്പെട്ടു. മർദ്ദന അത്ഭുതപ്പെട്ടു. ഗുരുവും ശിഷ്യനും ഇഷ്ടപോലെ വെള്ളം കുടിച്ചിട്ടു് അവിടെത്തന്നെ വിശ്രമിച്ചു.

വലികന്യാരിയുടെ കിണറ്റിൽ നിന്നു് വെള്ളംകോരാൻ ചെന്നവർ അത്ഭുതപ്പെട്ടു. കിണർ വറ്റി വറണ്ടു കിടക്കുന്നു! അവർ ഓടിപ്പോന്നു് കന്യാരിയെ വിവരമറിയിച്ചു.

കന്യാരിക്കു പരിഭ്രമമായി. ഇതെങ്ങനെ സംഭവിച്ചു? ഇത്രപെട്ടെന്നു് ഈ വെള്ളമെല്ലാം എങ്ങനെ വറ്റി? അയാൾ

മർദ്ദനയെപ്പറ്റി ഒത്തു. അയാളുടെ തുരുവിനെപ്പറ്റിയും. ആ സന്യാസി പറിച്ച പണിയായിരിക്കും ഇത്. അയാളെ കണ്ടു പിടിക്കണമെന്ന് കന്യാരി നിശ്ചയിച്ചു.

അയാൾ പുറത്ത് ഇറങ്ങി മലമുകളിലേയ്ക്കു പോയി. അവിടെനിന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ആ മലയുടെ താഴത്തെ ചരിവിൽ നാനാക്കും മർദ്ദനയും ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു. അവരുടെ അടുത്തുകൂടി ഒരു നീരുറവ ഒഴുകുന്നു.

കന്യാരി അന്ധാളിച്ചുപോയി. കാരണം, ആ സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചും ഒരു തുള്ളി വെള്ളം കിട്ടുമായിരുന്നില്ല. “പിന്നെ എങ്ങനെ ഇപ്പോൾ അവിടെ വെള്ളമുണ്ടായി?” കന്യാരി സ്വയം ചോദിച്ചു. പാറയിൽനിന്ന് വെള്ളം പുറപ്പെടുവിച്ചതായിരിക്കും. തന്റെ കിണറിലെ വെള്ളം വറ്റിച്ചതും അയാളാവാം.

ഈ സംഭവം തന്റെ ശിഷ്യന്മാരറിയും. തന്നേക്കാൾ വലിയ സിദ്ധനാണ് തുരുനാനാക് എന്ന് അവർ മനസ്സിലാക്കും. അവർ നാനാക്കിന്റെ അനുയായികളായിത്തീരും. അപ്പോൾ അവർ തന്നെ പുറപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ഇതൊക്കെ ഓർത്തപ്പോൾ കന്യാരിക്ക് അടക്കാനാവാത്ത അമർച്ചമുണ്ടായി. അതിരറ്റ കോപവും.

“ഇനി തുരുനാനാക് ജീവിക്കാൻ പാടില്ല. അയാളെ നശിപ്പിക്കണം.” കന്യാരി സ്വയം പറഞ്ഞു. അയാൾ അതിനുള്ള വഴി ആലോചിച്ചു. പല മാർഗ്ഗങ്ങളും അയാൾ മനസ്സിൽ കണ്ടു.

അയാൾ ആ കുന്നിന്റെ മുകളിൽ നിന്ന് വലിയ ഒരു കല്ല് നാനാക്കിന്റെയും മർദ്ദനയുടേയും നേരെ ഉരുട്ടിവിട്ടു.

കല്ലുരുണ്ടുവരുന്ന ശബ്ദം കേട്ട് തുരുവും ശിഷ്യനും മുകളിലേയ്ക്കു നോക്കി. മർദ്ദന ഭയപ്പെട്ടുപോയി. കല്ല് അടുത്തു വന്നപ്പോൾ തുരുനാനാക് അത് ഒറ്റക്കൈകൊണ്ട് തടഞ്ഞു നിറുത്തി. സാധാരണക്കാർക്ക് പിടിച്ചുനിറുത്താൻ കഴിയാത്തത്ര വലിപ്പവും

ഭാരവും ആ കല്ലിനുണ്ടായിരുന്നു. ഗുരുവിന്റെ കൈപ്പത്തി പതിഞ്ഞപാട് ഇന്നും ആ കല്ലിൽ കാണാനുണ്ടെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. അന്നുമുതൽ ആ സ്ഥലത്തിന് ഒരു പുതിയ പേരു കിട്ടി— പഞ്ചാസാഹിബ്— “തുകൈപ്പത്തി” എന്നാണ്. അതിന്റെ അർത്ഥം.

കുന്നിന്റെ മുകളിൽനിന്ന് എല്ലാം കാണുകയായിരുന്നു വലികന്യാരി. അയാൾ ഭയപ്പെട്ടു. മഹാതൂത്തങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിവുള്ള ഗുരു നാനാക്കിനോട് ശ്രദ്ധയോടെ പെരുമാറിയതിൽ അയാൾ പശ്ചാത്തപിച്ചു. താഴെ ഇറങ്ങിച്ചെന്നു ഗുരുവിന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണ് കന്യാരി അപേക്ഷിച്ചു.

“ഗുരോ, എന്നോട് ക്ഷമിക്കണമേ.”

“മകനേ, ഇതിൽ ക്ഷമിക്കാനെന്തിരിക്കുന്നു? നീ ശരിയായ മസ്തീയായിരിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നെങ്കിൽ അപരിചിതനോട് കരുണയോടുകൂടി പെരുമാറാൻ മറക്കരുത്.” പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഗുരുനാനാക് വലികന്യാരിയെ സമാധാനിപ്പിച്ചു.

മെക്കയിലേയ്ക്ക് ഒരു തീർത്ഥയാത്ര

മുസ്ലീങ്ങളുടെ തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രമായ മെക്കയിലേയ്ക്കായിരുന്നു ഗുരുനാനാക്കിന്റെ അടുത്ത യാത്ര. മർദാനയും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം പോയി. ഒരു മുസ്ലീംഹാജിയെപ്പോലെയാണ് ഗുരുവസ്ത്രം ധരിച്ചിരുന്നത്. ഒരു മൺപാത്രവും നിസ്കാരപ്പായയും കൈയിലുണ്ടായിരുന്നു. മുസ്ലീങ്ങൾക്കു മാത്രമേ മെക്കയിലെ കഅബ എന്ന പുണ്യസ്ഥലത്തു പ്രവേശിക്കാൻ അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതിനാലാണ് ഗുരു അങ്ങനെ ഒരു വേഷം സ്വീകരിച്ചത്.

വളരെ ദീർഘവും ദുരിതപൂർണ്ണവുമായ ഒരു യാത്രയായിരുന്നു അത്. അഹ്മഗാനിസ്ഥാൻ, ഇറാൻ, എന്നീരാജ്യങ്ങളിലൂടെയാണ് ഗുരു മെക്കയിലെത്തിയത്. അവിടെ എത്താൻ ഏകദേശം മൂവായിരം നാഴികയോളം നടക്കേണ്ടിവന്നു.

മെക്കയിലെ കഅബായ്ക്കു ചുറ്റും പതിനായിരക്കണക്കിന് ഭക്തജനങ്ങൾ നില്ക്കുന്നത് ഗുരു കണ്ടു. ആ പുണ്യസ്ഥലത്തിനു നടുവിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കരുത്തശില പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജനകൂട്ടത്തിനിടയിൽ, ഗുരുനാനാക്കിനെ നേരത്തെ പരിചയമുള്ള പലരുമുണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഗുരുവിന്റെ മാർമാന്യതെപ്പറ്റി മറുക്കുഭക്തന്മാരോടു പറഞ്ഞു. അവരെല്ലാം ഗുരുവിന്റെ സംസാരം കേൾക്കാൻ തയ്യാറായി. അദ്ദേഹം അവർക്ക് ഉപദേശങ്ങൾ നൽകി. മനുഷ്യർക്ക് ദൈവപ്രീതി നേടാൻ എങ്ങനെ കഴിയുമെന്ന് അവർ ചോദിച്ചു.

“ദൈവത്തിൽ നിന്നു വരുന്നതെന്തും വിനയപൂർവ്വം സ്വീകരിക്കുക” അതായിരുന്നു ഗുരുവിന്റെ മറുപടി.

മെക്കയിൽ നിന്നും മദീനയിലേയ്ക്കും പിന്നീട് ബാഗ്ദാദിലേയ്ക്കും ഗുരുനാനാക്ക് പോയി. അദ്ദേഹം കുറെനാൾ ബാഗ്ദാദിൽ താമസിച്ചു. ആ സ്മരണയെ നിലനിർത്തുന്ന ഒരു കോവിൽ ഇപ്പോഴും അവിടെയുണ്ട്. അതിൽ ഇപ്രകാരം എഴുതി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

“ദിവ്യഗുരുവായ നാനാക്കിന്റെ സ്മരണയ്ക്കായി ഈ മന്ദിരം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു.”

ഗുരു, പിന്നീട് മുൽത്താൻ വഴി സ്വദേശത്തേയ്ക്കു തിരിച്ചു. അക്കാലത്തു മുൽത്താനിൽ ധാരാളം സന്ന്യാസിമാരുണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഗുരുവിന് ഒരു പാത്രം നിറയെ പാൽ കൊടുത്തു. അവിടം സന്ന്യാസിമാരെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്നും മറ്റൊരു സന്ന്യാസിക്കുകൂടി അവിടെ സ്ഥലമില്ലെന്നുമായിരുന്നു അതിന്റെ അർത്ഥം.

ഗുരു പാലിനുമുകളിൽ ഒരു മുല്ലപ്പൂവ് വെച്ചു. പൂവിന് ഭാരമില്ലായിരുന്നതുകൊണ്ട് പാൽ തുളമ്പിപ്പോയില്ല. ആ സന്ന്യാസിമാരെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാതെ താനും അവരുടെ ഇടയിൽ കഴിയുമെന്നാണ് ഗുരു അതുകൊണ്ടുദ്ദേശിച്ചത്.

തടങ്കൽപ്പാളയത്തിൽ

തൃശ്ശൂർ നാണാകുപ്പം പഞ്ചാബിൽ തിരിച്ചെത്തി. അക്കാലത്താണ് ബാബർ ഇന്ത്യയെ ആക്രമിച്ചത്. ബാബറുടെ പട്ടാളക്കാർ പഞ്ചാബിൽ വളരെ നാശനഷ്ടങ്ങൾ വരുത്തി. ആളുകളെ മൃഗീയമായി കൊന്നൊടുക്കി. അവരുടെ വീടുകൾ നശിപ്പിച്ചു. പലരും അഗ്നിക്കിരയാക്കി. സ്ത്രീകളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി.

തൃശ്ശൂർ നാണാക്കുന്നേയും മർദ്ദനയേയും മറുത്തുവരാനൊപ്പം തടവിലാക്കി. അവിടെ ചുമട്ട് ചുമക്കുന്ന പണിയായിരുന്നു തൃശ്ശൂർ നാണാക്കുന്ന കിട്ടിയത്. മർദ്ദനയ്ക്ക് കുതിരകളെ മേയ്ക്കലും.

മറു തടവുകാർ പിറുപിറുത്തു കൊണ്ടാണ് ജോലി ചെയ്തത്. ഗുരുവകുട്ടെ, ഭക്തിഗാനങ്ങൾ പാടിക്കൊണ്ടും. അദ്ദേഹം പാടുമ്പോൾ തലയിലിരിക്കുന്ന ചുമട്ട് താനേ മുകളിലേയ്ക്കുയർന്നുപോകുന്നതായി പലരും കണ്ടുവത്രേ. തൃശ്ശൂർ ധ്യാനത്തിൽ ലയിച്ച് നൃത്തം ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ധ്യാനം പൊടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന തിരികക്കല്ല് താനേ കുറങ്ങുന്നതായി ചില തടവുകാർ കണ്ടുവെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു.

ഇത്രയേറെ ജോലി ചെയ്തിട്ടും സന്തോഷംകൊണ്ടു നൃത്തമാടുന്ന സന്യാസിയുടെ കഥ ബാബറെ സൈനികമേധാവി അറിയിച്ചു. ആ സന്യാസിയെ തന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കാൻ ചക്രവർത്തി കല്പിച്ചു.

തൃശ്ശൂർവിനെ കണ്ടപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തെ കയ്യെടുത്തീയതിൽ പശ്ചാത്തപിച്ചുകൊണ്ട് ബാബർ മാപ്പ് ചോദിച്ചു. നിരപരാധികളെ കൊന്നൊടുക്കിയതിനേയും കയ്യെടുത്തീയതി

നേരം പററിയാൻ ഗുരു ബാബറോടു പറഞ്ഞത്. ബാബർ പറഞ്ഞു.

“പാൻകാരുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽ നിന്ന് ജനങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്താനാണ് ഞാൻ ഇന്ത്യയെ ആക്രമിച്ചത്”.

“ശരി, പ്രജകളുടെ നേരെ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചാൽ നിങ്ങളുടേയും ഗതി അതുതന്നെയായിരിക്കും.” ഗുരു ഉടൻടി മറുപടി കൊടുത്തു. ഇതു കേട്ട് വിവശനായ ചക്രവർത്തി പറഞ്ഞു.

“മഹാത്മാവേ, എന്റെ തെറ്റുകൾ പൊരുകക. സാധുക്കളുടെ നേരെ ഇനി ഒരുക്രമവും ഞാൻ കാട്ടുകയില്ലെന്ന് ഉറപ്പു തരുന്നു”.

“ദൈവം നിങ്ങളെ നയിക്കട്ടെ” ഗുരു അനുഗ്രഹിച്ചു. ആ ഗുരുശിഷ്യന്മാരെ ബാബർ മോചിപ്പിച്ചു. അവർ യാത്ര പറഞ്ഞിറങ്ങി. അവർ സയ്യാദ്പൂർ പട്ടണത്തിലെത്തി. അവിടെ നിരവധി ആളുകളെ പട്ടാളക്കാർ കൊന്നൊടുക്കിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. മരിച്ചുപോയ സ്വജനങ്ങളെ വിളിച്ച് സ്രീകളും കുട്ടികളും കരയുന്നത് അവർ കണ്ടു. സങ്കടത്തോന്നിയ മർദ്ദാന ഗുരുവിനോടു ചോദിച്ചു.

“ഇവിടെ കൊല്ലപ്പെട്ടവരാരും തിന്മചെയ്തവരല്ല. പിന്നെ എന്തിനാണ് അവർക്കിതു സംഭവിച്ചത്?”

ഒരു മരം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് ഗുരു പറഞ്ഞു. “ആ മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ പോയിരുന്നു വിശ്രമിക്കുക. സ്വപ്നം കഴിഞ്ഞു” ഞാൻ കാരണം പറഞ്ഞുതരാം”. മർദ്ദാന അപ്രകാരം ചെയ്തു. കുറെക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ ഉറങ്ങിപ്പോയി. ഏതാനും തേൻതുളികൾ മരത്തിൽ നിന്ന് അയാളുടെ ദേഹത്തു വീണു. അപ്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉറുമ്പുകളുടെ കടിയേറ്റ് മർദ്ദാന ഞെട്ടിയുണർന്നു. അയാൾ ഉറുമ്പുകളെ തുത്തുകളഞ്ഞു. അനവധി എണ്ണം

ചത്തുപോയി. അപ്പോൾ ഗുരുനാനാക് അടുത്തു ചെന്നിട്ട് പറഞ്ഞു.

“ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായില്ലേ മർദാനാ, കുറവാളികളോടൊപ്പം നിരപരാധികളും കൊല്ലപ്പെടുന്നതെങ്ങനെയെന്ന്?”

“ഗുരോ, അങ്ങയുടെ രഹസ്യങ്ങൾ അങ്ങമാത്രം അറിയുന്നു”. അതുമാത്രമേ മർദാനയ്ക്ക് പറയാനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

ഈ വിവരമറിഞ്ഞ ബാബർ ഒരിക്കൽക്കൂടി ഗുരുവിനെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി. ഗുരു ആവശ്യപ്പെടുന്നതെന്തും കൊടുക്കാമെന്നു ബാബർ പറഞ്ഞു. “ദൈവത്തിൽ നിന്നല്ലാതെ മറ്റൊരാളിൽ നിന്ന് എന്തെങ്കിലും ആവശ്യപ്പെടുന്നത് വിഡ്ഢികൾ മാത്രമാണ്.” ഗുരു മറുപടി നൽകി. ബാബർ തന്റെ അപേക്ഷ പല പ്രാവശ്യം ആവർത്തിച്ചപ്പോൾ, തടവുകാരെയെല്ലാം വിട്ടയക്കണമെന്ന് ഗുരുനാനാക് ആവശ്യപ്പെട്ടു. എല്ലാവരേയും മോചിപ്പിക്കാൻ ചക്രവർത്തി ഉടൻകി കല്പന കൊടുത്തു.

ദൈവത്തെ മുൻനിർത്തി പ്രവർത്തിച്ചാൽ സങ്കടപ്പെടേണ്ടി വരികയില്ലെന്നും ദീർഘകാലം ഭരണം നടത്താമെന്നും ചക്രവർത്തിയോട് ഉപദേശിച്ചിട്ട് ഗുരു കൊട്ടാരത്തിൽ നിന്നിറങ്ങിപ്പോയി.

ഒരു പണത്തിന് സത്യവും

ഒരു പണത്തിന് അസത്യവും

സത്യദൂഷിതത്വം നിന്ന് സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുന്നു. ഇതാണ് നാനാകാലം. അവിടെ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിലിരുന്ന് വിശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് ഇരുമർദ്ദനയോടു പറഞ്ഞു.

“നീ കടയിൽ ചെന്ന് രണ്ടുപണം കൊടുത്തിട്ട്, ഒരു പണത്തിന് സത്യവും ഒരു പണത്തിന് അസത്യവും തരാം. ഇരു ആവശ്യപ്പെടുന്നു എന്നു പറയണം.”

ഈ നിർദ്ദേശം കേട്ട് മർദ്ദന പരഞ്ഞു. എങ്കിലും ഇരുവിനെ അനുസരിക്കുക എന്നതിൽ കവിഞ്ഞു മററൊന്നും ചിന്തിക്കാത്ത ആ ശിഷ്യൻ ഉടനെ പറഞ്ഞു. എല്ലാകടകളിലും ചെന്ന് അയാൾ ചോദ്യം ആവർത്തിച്ചു. ചോദ്യം കേട്ടപ്പോൾ അയാൾ ഭ്രാന്തനാണെന്ന് പല കടക്കാരും വിചാരിച്ചു. തങ്ങളെ അയാൾ കളിയാക്കുകയാണെന്നാണ് മറ്റു ചിലർ കരുതിയത്. കടക്കാർ മർദ്ദനയെ ആട്ടിയേടിച്ചു.

‘മൂല’ എന്നൊരു കച്ചവടക്കാരനോടു ഇതേ ചോദ്യം മർദ്ദന ചോദിച്ചപ്പോൾ അയാൾ രണ്ടു പണം കൊടുക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. എന്നിട്ടു പറഞ്ഞു. “മരണം സത്യവും ജീവിതം അസത്യവുമാണെന്ന് നീന്റെ ഇരുവിനോടുപോയി പറയുക.”

മർദ്ദന തിരിച്ചുവന്ന് ഇരുവിനെ വിവരമറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം സന്തോഷപൂർവ്വം പറഞ്ഞു. “ആ ബുദ്ധിമാനെ എനിക്കു കാണണം. അയാൾക്ക് സത്യമെന്താണെന്ന് അറിയാമെന്നു തോന്നുന്നു.” ഇരുനാനാകു കടയിൽ ചെന്ന് മൂലയെ അഭിനന്ദിച്ചു.

യാത്രയിൽ തന്നോടൊപ്പം പോന്നാൽ കൊള്ളാമെന്ന് ഗുരു പറഞ്ഞു. മൂല സമ്മതിച്ചു. കുറെക്കാലം അയാൾ ഗുരുവിനോടൊത്തു ദേശാടനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

മരൊരവസരത്തിൽ ഗുരു സുഗാൽക്കോട്ടിൽ വന്നു. അത് അറിഞ്ഞപ്പോൾ മൂലയുടെ ഭാര്യയ്ക്കു പരിഭ്രമമായി. തന്റെ ഭർത്താവ് ഇനിയും ഗുരുവിനോടൊത്തു് പൊയ്ക്കുളയുമോ എന്നായിരുന്നു ആ സ്ത്രീയുടെ ഭയം. വീടിനു് പുറകുവശത്തുള്ള ഒരു മുറിയിൽ അവർ ഭർത്താവിനെ പൂട്ടിപ്പിട്ടു.

മൂലയെ കാണാൻവേണ്ടി അയാളുടെ വീട്ടിലെത്തിയ ഗുരുവിനോടു്, തന്റെ ഭർത്താവ് ഒരു ദീർഘരാത്രയും പോയിരിക്കുകയാണെന്നു ഭാര്യ പറഞ്ഞു. കാര്യം മനസ്സിലാക്കിയ ഗുരു പറഞ്ഞു. “മരണം സത്യമാണെന്നും ജീവിതം അസത്യമാണെന്നും പറഞ്ഞു മനുഷ്യനാണ് മൂല. മരണത്തിൽനിന്നു് രക്ഷപ്പെടാൻ ആർക്കു കഴിയും.?”

ഗുരുനാനാകു് മൂലയുടെ വീട്ടിൽ നിന്നിറങ്ങി. ഉടനെ തന്നെ ആ സ്ത്രീ ഓടിച്ചെന്നു് കതകു തുറന്നു. തന്റെ ഭർത്താവു് മരിച്ചുകിടക്കുന്നതാണു് അവർ കണ്ടതു്. പാമ്പുകടിയായിരുന്നു മരണകാരണം.

മരണവാർത്ത അറിഞ്ഞപ്പോൾ ഗുരുനാനാകു് പറഞ്ഞു. “കഷ്ടം, മൂല മരിച്ചുപോയല്ലോ. ഇതാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു പണം വിലയ്ക്കുള്ള സത്യം!”

ഗുരുനാനാകു് അടുത്തു നന്ദർശിച്ച സ്ഥലം ലാഹോറായിരുന്നു. അവിടെ ദുനീഖനു് എന്നു പേരായ ഒരു കോടീശ്വരനുണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ വീടുപടിക്കൽ ധാരാളം കൊടിമരങ്ങൾ നാട്ടിയിരിക്കുന്നതു് ഗുരു കണ്ടു. അതെന്തിനാണെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ, ആ ധനികന്റെ സമ്പാദ്യത്തെ സൂക്ഷിപ്പിക്കുവാനാണെന്നു അവിടെ നിന്നവർ പറഞ്ഞു. അവർ ഇങ്ങനെ വീവരിച്ചു.

“സമ്പാദ്യം ഒരു ലക്ഷം രൂപ തികയുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ഒരു കൊടിമരം നാട്ടും. ഓരോ ലക്ഷത്തിനും ഓരോ കൊടിമരം എന്നാണ് കണക്ക്. കൊടിമരം എണ്ണിനോക്കിയാൽ മതി, അദ്ദേഹത്തിന് എത്രലക്ഷം രൂപ സമ്പാദ്യമുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ.”

തന്റെ മരിച്ചുപോയ പിതാവിന്റെ ആത്മശാന്തിക്കായി നടത്തുന്ന സഭ്യയിൽ സംബന്ധിക്കുവാൻ ഭനീചന്ദ് ഗുരുവിനോട് ഭൃത്ഥിച്ചു. ഗുരു സമ്മതിച്ചു. പക്ഷേ ഭനീചന്ദ് ഒരു വ്യവസ്ഥ പാലിക്കണമെന്ന് ഗുരു ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതെന്താണെന്നു ആ ധനികൻ ചോദിച്ചു. ഗുരു പറഞ്ഞു:

“ഒരു ചെറിയ സൂചി ഞാൻ തരും. പരലോകത്തുവെച്ചു തമ്മിൽ കാണുമ്പോൾ അതെനിക്കു തിരിച്ചു തരണം.”

“അതെങ്ങനെ സാധിക്കും? സൂചി പരലോകത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടു പോകുവാൻ കഴിയുമോ?” ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി ഭനീചന്ദ് ചോദിച്ചു.

“ഒരു ചെറിയ സൂചിപോലും പരലോകത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടു പോകാൻ കഴിയുകയില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങളെന്തിനാണ് സ്വത്തുക്കൾ വിളംബരം ചെയ്യുന്ന കൊടിമരങ്ങൾ വീട്ടുവാതിലിൽ നാട്ടിയിരിക്കുന്നത്?” ഗുരുവിന്റെ എതിർ ചോദ്യം കേട്ടു ഭനീചന്ദ് ലജ്ജിച്ചുപോയി.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചു ഭനീചന്ദ് തന്റെ സമ്പാദ്യമെല്ലാം സാധുക്കൾക്കു കൊടുത്തിട്ട് സന്ന്യസിക്കാൻ തയ്യാറായി.

ആശ്രമത്തിൽ

ഗുരുവിന് വാർദ്ധക്യമായി. ദീർഘരാത്രകൾ ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തിന് ബുദ്ധിമുട്ട് അനുഭവപ്പെട്ടു. അതിനാൽ റാവീനദി തീരത്തുള്ള കത്താർപൂരിൽ സ്ഥിരതാമസമാക്കി. സന്ന്യാസിവേഷം മാറി അദ്ദേഹം സാധാരണവേഷം സ്വീകരിച്ചു.

ഗുരുവിന്റെ അപ്പനും അമ്മയും നേരത്തെ മരിച്ചു പോയിരുന്നു. ഭാര്യ, മകൻ ലക്ഷ്മീഭാസിനോടൊത്ത് ഗുരുവിനെ ശുശ്രൂഷിക്കാൻ വന്നു. ശ്രീധന് എന്ന് മറ്റൊരു മകൻ സന്ന്യാസിയാക്കിയിരുന്നിരുന്നു.

അക്കാലത്ത് ഗുരുനാനാക്കിനെപ്പറ്റി കേൾക്കാത്തവർ പുരുക്കമായിരുന്നു. അതിനാൽ സന്ദർശകരുടെ എണ്ണം പെരുകി വന്നു. ആശ്രമത്തിൽ തിക്ഷം തിരക്കുമായി. ഏതാനും ശിഷ്യന്മാർ അവിടെത്തന്നെ സ്ഥിരതാമസമാക്കി.

ശിഷ്യന്മാരോടുകൂടി ഗുരു കൃഷിചെയ്തിരുന്നു. അങ്ങനെ ഉണ്ടാക്കിയ വിളകൊണ്ട് തന്നെക്കാണാൻ വന്നവർക്കൊക്കെ ഭക്ഷണം നൽകി. പണക്കാരെന്നോ പാവപ്പെട്ടവരെന്നോ ഉയർന്ന ജാതിക്കാരെന്നോ താണജാതിക്കാരെന്നോ നോക്കാതെ ഒന്നിച്ചിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ആദ്യമായി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചത് ഒരു പക്ഷേ, അദ്ദേഹമായിരിക്കണം.

ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ഗുരുവിന്റെ അടുത്തെത്തി ഭിക്ഷ ചോദിച്ചു. ഭക്ഷണം കൊടുക്കാമെന്നു ഗുരു പറഞ്ഞപ്പോൾ മറ്റുള്ളവരോടൊത്തുതന്നെ താൻ ഭക്ഷിക്കുകയില്ലെന്ന് ആ ബ്രാഹ്മണൻ അറിയിച്ചു. സ്വന്തമായി പാകം ചെയ്ത ഭക്ഷണമേ അയാൾ കഴിക്കൂ. അല്ലെങ്കിൽ അയാൾ അശുദ്ധമായിപ്പോകും.

ആദ്യമായി അയാൾ മണ്ണുകഴിച്ചു പാലകസ്ഥലം അടയാളപ്പെടുത്തും. അതിനുശേഷം അവിടെ ചാണകം കൊണ്ടു മെഴുകും. പിന്നീട് കുമികളൊന്നും വിറകിനോടൊപ്പം നശിച്ചു പോകാതിരിക്കാൻ അതുകഴുകും. എന്നിട്ടാണ് ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യുന്നത്.

ജീവികളൊന്നും വരാത്തസ്ഥലം അയാൾ കണ്ടുപിടിച്ച ശേഷം, പാകംചെയ്യാനുള്ള വക അയാൾക്കു കൊടുക്കാമെന്ന് ബ്രാഹ്മണനോട് ഗുരു പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അയാൾ കഴിച്ച സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നെല്ലാം പലതരം ജീവികൾ പുറത്തുവരുന്നതു കണ്ടു. അപ്പോൾ ഗുരുനാനാകു പറഞ്ഞു. "ആഹാരം വഴിയല്ല; ഭക്ഷിച്ച മനുഷ്യവഴിയാണ് നാം അശുഭരാകുന്നത്."

ബ്രാഹ്മണൻ പിന്നെ അവിടെ നിന്നില്ല. ഭിക്ഷവാങ്ങാതെ തന്നെ അയാൾ അവിടെനിന്നു പോയി.

അടുത്ത ഗ്രാമത്തിൽ പുരോഹിതനായിരുന്നു ലേഹ്ന. റൈഷ്ണവ് ഭേദിന്റെ വലിയ കേരൻ. ഗുരുനാനാക്കിനെപ്പറ്റി കേട്ടിരുന്ന ലേഹ്ന ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻവന്നു. ഗുരു സന്തോഷത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിച്ചു. ആ കൂടിക്കാഴ്ച ലേഹ്നയുടെ ജീവിതത്തിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി. അദ്ദേഹം ഗുരുവിനെ വിടുപിരിഞ്ഞില്ല. ആശ്രമത്തിൽത്തന്നെ താമസിച്ചു.

ക്ഷീണം കൂടിക്കൂടി വന്നു കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ പൂജാകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ഗുരു അശക്തനായിത്തീർന്നു. തന്റെ ജോലി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ മക്കളോടാവശ്യപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, അവർ തയ്യാറായില്ല. അതിനാൽ അതെക്കെ നിവൃത്തിച്ചുപോന്നത് ലേഹ്നയായിരുന്നു.

ചെറുപ്പം മുതൽ നാനാക്കിനോടൊത്തുണ്ടായിരുന്ന മർദ്ദന വൃദ്ധനായി. തന്റെ അന്ത്യം അടുത്തുവെന്ന് മർദ്ദനയ്ക്കു മനസ്സിലായി. അധികം താമസിയാതെ താൻ ഈ ലോകത്തിൽ

നിന്നു് വേർപിരിയുമെന്നു് അദ്ദേഹം തുരുവിനോടുപറഞ്ഞു.

മർദ്ദനയുടെ മരണശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ ശാഹ് സാദ കീർത്തനങ്ങൾ പാടുന്ന തുരുവിനോടൊന്നിച്ചു വീണവായിച്ചു തുടങ്ങി. തുരുവിന്റെ അന്ത്യം വരെ ശാഹ് സാദ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു.

18

പിൻഗാമിയുടെ തൊണ്ണെട്ടപ്പ

തന്റെ അന്ത്യകാലമടുത്തു എന്ന് തുരുനാനാക്കിന്നു് മനസ്സിലായി. ഒരു പിൻഗാമിയെ കണ്ടെത്താൻ അദ്ദേഹം പാതവണ് ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ, ഫലിച്ചില്ല. തന്റെ മക്കൾ ആ സ്ഥാനത്തിന്നു് യോഗ്യരല്ലെന്നു് തെളിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ഒരു ദിവസം തുരുവിനെ കാണാൻവന്ന ഒരു യോഗി പറഞ്ഞു. “അങ്ങയ്ക്കു് ധാരാളം ശിഷ്യന്മാരുണ്ടല്ലോ” “നല്ല ശിഷ്യന്മാർ വളരെ കുറച്ചേ ഉള്ളൂ”. തുരുപറഞ്ഞു.

“അവർ ആരൊക്കെ ആണെന്നു് കാണിച്ചു തരാൻ അങ്ങയ്ക്കു കഴിയുമോ?” യോഗി വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

“കാണിച്ചു തരാം.” തുരു ഒട്ടും സംശയിക്കാതെ മറുപടി നൽകി. ഉടനെ ആ യോഗിയേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് തുരു വനത്തിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. ധാരാളം ശിഷ്യന്മാർ അവരെ അനുഗമിച്ചു.

തുരുവും കൂട്ടരും വനത്തിലൂടെ കരെ നടന്നുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ തുരുനാനാക്കു് ഒരു മലവേടന്റെ വേഷം ധരിച്ചു. കൂടെയുണ്ടായിരുന്നവരിൽ പലരും യെപ്പെട്ടു് ഒടിക്കുളഞ്ഞു.

ശേഷിച്ചവർ കുറേക്കൂടി മുമ്പോട്ടു നീങ്ങി. ഏതാനും ചെമ്പുനാണയങ്ങൾ വഴിയിൽകിടക്കുന്നത് അവർ കണ്ടു. ചിലർ ആ നാണയങ്ങൾ പെറക്കിക്കൊണ്ട് വീട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുപോയി.

ബാക്കിയുള്ളവർ യാത്ര തുടന്നു. വെള്ളിനാണയങ്ങൾ വഴിയിൽ ചിതറിക്കിടക്കുന്നതാവർ പിന്നീടു കണ്ടത്. കുറേപ്പേർ അതു പെറക്കിക്കൊണ്ട് തിരിച്ചുപോയി.

പിന്നെ വളരെ കുറച്ചുപേർ മാത്രമേ തുരുവിന്റെ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവർ മുമ്പോട്ടുനീങ്ങി. സ്വർണ്ണനാണയങ്ങളാണ് പിന്നീടു വഴിയിൽ കണ്ടത്. കണ്ടവർ കണ്ടവർ അവയെല്ലാം കൈയ്ക്കുലാക്കിക്കൊണ്ട് കടന്നുകളഞ്ഞു.

ഈ നാണയങ്ങളിലൊന്നും ശ്രദ്ധിക്കാതെ തുരുവിനെ അനുഗമിച്ചവർ ലേഹ്നയും യോഗിയും വേറെ രണ്ടു ശിഷ്യന്മാരും മാത്രമായിരുന്നു. മറ്റുള്ളവരെല്ലാം കിട്ടിയ ദ്രവ്യങ്ങളുമായി അപ്രത്യക്ഷരായി.

എരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ചിതയ്ക്കു മുമ്പിൽ അവർ എത്തി. അതിനടുത്തായി, ചെള്ളവസ്ത്രം കൊണ്ടു മൂടിയ ഒരു ശവം കാണപ്പെട്ടു. അതിൽ നിന്നു ദർശിച്ച് പുറപ്പെട്ടിരുന്നു. അതിന്റെ അടുത്തുചെന്നു നിന്നിട്ട് ഗുരു അലറി:

“എന്നോടു കൂടി ഇരിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ ഈ ശവം തിന്നട്ടെ” ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ലേഹ്ന ഒഴികെയുള്ള രണ്ടു ശിഷ്യരും ഭയപ്പെട്ട് ഓടിപ്പോയി.

ലേഹ്ന ശവത്തെ സമീപിച്ചു. അപ്പോൾ ഗുരു പറഞ്ഞു. “മതി. ഇനി കൂടുതൽ പരീക്ഷയുടെ ആവശ്യമില്ല. നീ സ്നേഹവും വിശ്വാസവും ഉള്ളവനാണെന്ന് തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ മാംസത്തിനുപകരം ഇതാ, ഈ പ്രസാദം കഴിച്ചുകൊള്ളുക.”

ഗുരുനാനാക് ലേഹ്നയ്ക്കു പ്രസാദം നൽകി.

കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന യോഗിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞിട്ട്
 ഗുരു പറഞ്ഞു.

“ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായില്ലേ, എനിക്ക് എത്ര ശിഷ്യന്മാരുണ്ടെന്ന്? ലേഹ്ന എന്റെ വലംകൈയാണ്. അദ്ദേഹമായിരിക്കും എന്റെ പിൻഗാമി”. യോഗിക്ക് എല്ലാം മനസ്സിലായി.

പിന്നീട് ലേഹ്നയെ തന്റെ മതത്തെപ്പറ്റിയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഗുരുനാനാക് പഠിപ്പിച്ചു. സ്നേഹത്തോടും ആദരവോടും കൂടിയാണ് ഗുരു അദ്ദേഹത്തോടു പെരുമാറിയത്. മററ് ഏതു ശിഷ്യനേയുംകാൾ കൂടുതലായി അദ്ദേഹം ലേഹ്നയെ സ്നേഹിച്ചു.

19

മഹാസമാധി

ഗുരുവിന്റെ സമാധിക്കുള്ള കാലമായി. അദ്ദേഹം ലേഹ്നയുടെ മുമ്പിൽ അഞ്ചു പണവും ഒരു നാളികേരവും വെച്ച് നാലു തവണ ശ്വസന പ്രദക്ഷിണം വെച്ചു. അങ്ങനെ തന്റെ പിൻഗാമിയായി ലേഹ്നയെ ഗുരുനാനാക് വാഴിച്ചു. തന്റെ ദിവ്യശക്തിയെല്ലാം ലേഹ്നയിലേയ്ക്കു പകർന്നിരിക്കുന്നു എന്ന് ഗുരുനാനാക് പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ ലേഹ്ന രണ്ടാമത്തെ ഗുരുവായി. അംഗദൻ എന്ന പേരിലാണ് അദ്ദേഹം അറിയപ്പെടുന്നത്.

ഈ പ്രവൃത്തി ഗുരുവിന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. രണ്ടു മക്കളേയും മുമ്പിൽ നിർത്തിക്കൊണ്ട് അവർ ചോദിച്ചു.

“എന്റെയും ഇവരുടേയും കാര്യം എന്താകും”?

“നിക്കുള്ളൂടെ അഭയം ദൈവമാണ്. ദൈവം അവിടത്തെ ഇല്ലത്തുസരിച്ച് ആജ്ഞാപിച്ചത് ഞാൻ ചെയ്തു.” ഇതായിരുന്നു തുരുവിന്റെ മറുപടി.

തുരുവിന്റെ അന്ത്യകാലം അടുത്തു. അദ്ദേഹത്തെ സംസ്കരിക്കേണ്ട രീതിയെപ്പറ്റി ശിഷ്യരുടെ ഇടയിൽ തർക്കമാരംഭിച്ചു. മൃതദേഹം മണ്ണിൽ കുഴിച്ചിടണമെന്ന് മസ്തീക്കുകളും ഭവിക്കണമെന്ന് ഹിന്ദുക്കളും വാദിച്ചു. ഇതറിഞ്ഞു തുരുപറഞ്ഞു.

“ഞാൻ മരിച്ചുകഴിയുമ്പോൾ ശരീരത്തിന്റെ വലത്തു ഭാഗത്തു് ഹിന്ദുക്കളും ഇടത്തുഭാഗത്തു് മസ്തീക്കുകളും പുഷ്പങ്ങൾ വയ്ക്കണം. പിറേറദിവസം വാടുന്നപുഷ്പങ്ങൾ ഏതുഭാഗത്തു കാണുന്നുവോ ആ ഭാഗക്കാരുടെ ആചാരമനുസരിച്ച് സംസ്കരിക്കണം” എല്ലാവരും ആ നിർദ്ദേശം സ്വീകരിച്ചു.

ഉടനെ തുരു ഒരു മുണ്ടുകൊണ്ട് ദേഹം മൂടി. അതിനു ശേഷം കീർത്തനം പാടാൻ തുടങ്ങി. ആ ഗാനധാര അവസാനിച്ച തോടെ അദ്ദേഹം നിത്യസമാധിയിൽ ലയിച്ചു. 1538—ലാണ് ആ സംഭവം നടന്നത്. തുരുവിന് അന്നു 69 വയസ്സുപ്രായമായിരുന്നു.

തുരുവിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് ശിഷ്യന്മാർ മൃതദേഹത്തിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിലും പുഷ്പങ്ങൾ വച്ചു. പിറേറദിവസം രാവിലെ എല്ലാവരും ഓടിയെത്തി. രണ്ടുഭാഗത്തേയും പുഷ്പങ്ങൾ വാടിയിട്ടില്ല! അവർ ശരീരം മൂടിയിരുന്ന തുണി മാറി നോക്കി. മൃതദേഹം അവിടെക്കാണാതില്ല. എല്ലാവരും അത്ഭുതത്തോടെ പകച്ചുനോക്കി. ദിവ്യശക്തിയാൽ തുരുവിന്റെ മൃതദേഹം അന്തഃസ്ഥാനം ചെയ്തു എന്നു ശിഷ്യന്മാർ കരുതി.

തുണി രണ്ടായി കീറി പകുതി മണ്ണിൽ കുഴിച്ചിട്ടു. പകുതി ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. തുരുനാനാക് മരിച്ച സ്ഥലത്തു് ഹിന്ദുക്കളും മസ്തീക്കുകളും സ്തംഭങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. പില്ക്കാലത്തു് രാവിനടിയിലുണ്ടായ വെള്ളപ്പൊക്കംമൂലം അതെല്ലാം നശിച്ചു.

സിഖ് മതം

ഗുരുനാനാക്കിന്റെ ജീവിതയാത്ര അവസാനിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽ മഗരം ഭരണം ആരംഭിക്കുന്ന കാലഘട്ടത്തിലാണ് അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നത്. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും തമ്മിൽ മതത്തിന്റെ പേരിൽ അന്ന് ശത്രുത പലത്തിപ്പോന്നിരുന്നു. അത് കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. ജനങ്ങളുടെ ഇടയിലേയ്ക്ക് ഇറങ്ങിപ്പോന്ന്, ഹിന്ദുവിനും മുസ്ലീംമാനുമ്പ്പറം മനുഷ്യൻ വില കല്പിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഏകദൈവത്തിന്റെ സൃഷ്ടികളാണ് എല്ലാമനുഷ്യരും. അതിനാൽ എല്ലാമനുഷ്യർക്കും സ്വീകാർത്ഥമായ പുതിയൊരു മതം സ്ഥാപിക്കാൻ അദ്ദേഹം മുന്നോട്ടു വന്നു. അതാണ് ഇന്നറിയപ്പെടുന്ന സിഖ് മതം.

അക്കാലത്ത് ഇന്ത്യയിൽ ജാതിചിന്ത വളരെ കൂടുതലായിരുന്നു. തീണ്ടൽ, തൊടിൽ, മുതലായ അനാചാരങ്ങൾ കൊടികുത്തിവാണിരുന്നു. ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ താഴ്ന്നവരെ വെറുക്കുകയും അവരോടു് വളരെ നിർദ്വയമായി പെരുമാറുകയും ചെയ്തു.

പീഡിതരും നിന്ദിതരായ ഈ പാവപ്പെട്ടവരുടെ ഇടയിലേയ്ക്കാണ് സ്റ്റേഫത്തിന്റെ കൈത്തിരിയുമായി ഗുരുനാനാക്ക് ഇറങ്ങിപ്പോന്നത്. ഉയർന്ന ജാതിക്കാരുടെ കണ്ണു തുറപ്പിക്കാൻ അത് ഉപകരിച്ചു. അയിത്താചാരങ്ങൾക്കെതിരായി, എല്ലാ ജാതികളിലും പെട്ടവർ ഒരുമിച്ചിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ചു.

സ്റ്റേഫത്തിന്റെയും ഐക്യത്തിന്റെയും സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഗുരുനാനാക്ക് ഇന്ത്യയ്ക്കകത്തും പുറത്തും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ട് ഗുരുനാനാക്ക് ഇന്ത്യയ്ക്കകത്തും പുറത്തും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ട്

രിച്ചു. അസാധാരണമായ പല അനുഭവങ്ങളും ആ സഞ്ചാരവേള കളിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായി. എല്ലാതരത്തിലുംപെട്ട ആളുകളുമായി ഗുരു ഇടപഴകി. അദ്ദേഹത്തെ പുതിയ ജീവിതമാർഗ്ഗത്തിൽ നിന്നു പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ പലരും ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ, ഗുരു തന്റെ വിശ്വാസത്തിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കുക തന്നെ ചെയ്തു.

ദൈവം ഒന്നേയുള്ളൂ. മനുഷ്യനും ഒന്നുമാത്രം, എന്നദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. ജാതികളിൽ അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചില്ല. എല്ലാ മനുഷ്യരും ഒരേദൈവത്തിന്റെ സൃഷ്ടികളാണ്. അതിനാൽ അവർ പരസ്പരം സ്നേഹിക്കണം. ആ സ്നേഹത്തിലൂടെ ദൈവത്തെ പ്രാപിക്കണം. ഇതായിരുന്നു ഗുരുനാനാക് ലോകത്തിനു നൽകിയ സന്ദേശത്തിന്റെ സാരാംശം.

